Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики

До захисту допущено
кафедрою міжнародних економічних відносин та логістики протокол № ____від _____
Завідувач кафедри _____ Анна ЗАЙЦЕВА
(підпис) (ім'я прізвище)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
(першого (бакалаврского)/другого (магістерського))

«СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ TESLA INC.)»

(тема роботи)

Спеціальність (спеціалізація) 292 Міжнародні економічні відносини
(код та найменування спеціальності; спеціалізації спеціальності)

Освітня програма Міжнародні фінанси
(назва освітньої програми)

Здобувач _____ Ілля АНАНЬЄВ _____
(підпис) (ім’я, прізвище)

Науковий керівник _____ Ольга МАЙБОРОДА_____
(підпис) (ім’я, прізвище)

Харків – 2026

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносина та туристичного бізнесу»
Кафедра міжнародних економічних відносин та логістики
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Спеціальність 292 – «Міжнародні економічні відносини»
Освітня програма – «Міжнародні фінанси»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
міжнародних економічних відносин
та логістики
Анна ЗАЙЦЕВА

_____
«____» _____2025 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ Ананьєву Іллі Ігоровичу _____

1. Тема роботи: «Сучасний стан та перспективи розвитку світової автомобільної галузі (на прикладі Tesla Inc.)».
керівник роботи к.е.н., доцент Майборода Ольга Євгеніївна
затверджені наказом по університету від 14.11. 2025 року № 4001-5/4123.

2. Строк подання студентом роботи 20.05.2026

3. Перелік питань, які потрібно розробити: дослідити сутність розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій; визначити особливості розвитку світової автомобільної галузі в умовах глобалізації; здійснити аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі; дослідити особливості діяльності Tesla, Inc. та її вплив на розвиток галузі; визначити перспективи розвитку світової автомобільної галузі.

4. План роботи

№ з/п	Назви етапів роботи
1	РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ
2	РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ TESLA, INC.)

5. Дата видачі завдання 01.12.25

Студент _____ Ілля АНАНЬЄВ
(підпис)

Керівник роботи _____ Ольга МАЙБОРОДА
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Ананьев І.І. Сучасний стан та перспективи розвитку світової автомобільної галузі (на прикладі Tesla Inc.): бакалаврська кваліфікаційна робота [Рукопис]. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2026. 67 с.

Бакалаврська кваліфікаційна робота присвячена дослідженню сучасного стану та перспективам розвитку автомобільної галузі (на прикладі Tesla Inc.). Автор з'ясовує особливості розвитку світової автомобільної галузі, окреслює перспективи розвитку. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 69 сторінок тексту, 21 рисунків, 4 таблиці. Список джерел містить 50 найменування літератури. У першому розділі роботи розглядаються сутність розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій та особливості розвитку світової автомобільної галузі в умовах глобалізації У другому розділі аналізується сучасний стан та стратегічні перспективи розвитку світової автомобільної галузі (на прикладі TESLA, INC.)

Ключові слова: світова автомобільна галузь, економічний розвиток, інноваційний розвиток, глобалізація, міжнародний ринок.

ANNOTATION

Ananyev I.I. Current state and prospects of the development of the world automotive industry (on the example of Tesla Inc.): bachelor's qualification work [Manuscript]. Kh.: V. N. Karazin KhNU, 2026. 67 p.

The bachelor's qualification work is devoted to the study of the current state and prospects of the development of the automotive industry (on the example of Tesla Inc.). The author clarifies the features of the development of the world automotive industry, outlines the prospects for development. The work consists of an introduction, two sections, conclusions; contains 69 pages of text, 21 figures, 4 tables. The list of sources contains 50 titles of literature. The first section of the work examines the essence of the development of the world automotive industry in the context of innovative transformations and the features of the development of the world automotive industry in the context of globalization. The second section analyzes the current state and strategic prospects for the development of the world automotive industry (on the example of TESLA, INC.)

Keywords: world automotive industry, economic development, innovative development, globalization, international market.

ЗМІСТ

Вступ 5

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 12

1.1. Сутність розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій 12

1.2. Особливості розвитку світової автомобільної галузі в умовах глобалізації 22

Висновки до першого розділу 31

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ TESLA, INC.) 34

2.1. Аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій 34

2.2. Оцінка конкурентних позицій та інноваційної діяльності Tesla, Inc. на світовому ринку 43

2.3. Перспективи розвитку Tesla, Inc. та світової автомобільної галузі в умовах глобалізації 55

Висновки до другого розділу 64

Висновки 67

Список використаних джерел 70

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах розвитку світової економіки автомобільна галузь є однією з домынантних складових промислового виробництва, що забезпечує економічне зростання, технологічний прогрес та формування конкурентних переваг країн. Водночас її функціонування відбувається в умовах динамічних змін, пов’язаних із розвитком інноваційних технологій, цифровізацією, глобалізаційними процесами та посиленням екологічних вимог. Сучасний етап розвитку автомобільної галузі характеризується переходом до нової моделі функціонування, що базується на електрифікації транспорту, впровадженні інтелектуальних систем керування та інтеграції цифрових технологій. Це призводить до зміни структури ринку, трансформації виробничих процесів і формування нових підходів до забезпечення конкурентоспроможності. Особливу роль у цих процесах відіграють інноваційно орієнтовані компанії, які виступають рушійною силою розвитку галузі. Однією з таких компаній є Tesla, Inc., діяльність якої суттєво вплинула на розвиток світового автомобілебудування, сприяючи поширенню електромобільності та впровадженню новітніх технологій. З огляду на це, актуальність теми дослідження зумовлена необхідністю комплексного аналізу сучасного стану світової автомобільної галузі та визначення перспектив її розвитку в умовах інноваційних трансформацій.

Ступінь вивченості проблеми. Питання конкурентоспроможності та глобалізації досліджували Н. П. Гончарова, Л. О. Іванова, Д. Г. Лук’яненко, С. І. Соколенко, які визначали механізми формування конкурентних переваг у глобальному середовищі. Окремі аспекти розвитку автомобільної галузі розглянуто у працях М. С. Бондаренка, О. І. Кравця, І. В. Мельничука, В. С. Петренка, І. П. Сидоренка, О. М. Ткачука, А. В. Харитоненка, які досліджували тенденції розвитку автомобілебудування, електромобільності та ринку транспортних засобів. Разом з тим, незважаючи на значну кількість наукових

праць, питання комплексного дослідження сучасного стану та перспектив розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних змін потребує подальшого поглибленого аналізу.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану та визначення перспектив розвитку світової автомобільної галузі на прикладі Tesla, Inc.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання:

1) дослідити сутність розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій;

2) визначити особливості розвитку світової автомобільної галузі в умовах глобалізації;

3) здійснити аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі;

4) дослідити особливості діяльності Tesla, Inc. та її вплив на розвиток галузі;

5) визначити перспективи розвитку світової автомобільної галузі.

Об’єктом дослідження є світова автомобільна галузь у сучасних умовах розвитку.

Предметом дослідження є економічні процеси та відносини, що виникають у процесі розвитку автомобільної галузі та формування її конкурентних переваг в умовах інноваційних трансформацій.

Методи дослідження та інформаційна база. У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, зокрема: аналітичний метод– для узагальнення теоретичних положень; порівняльний аналіз – для дослідження розвитку автомобільної галузі; статистичні методи – для обробки кількісних даних; графічний метод – для візуалізації результатів; системний підхід – для комплексного аналізу процесів розвитку галузі.

Інформаційну основу дослідження становлять наукові праці вітчизняних учених, аналітичні матеріали та офіційні джерела, що відображають сучасні тенденції розвитку автомобільної галузі.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати дослідження доповідалися Основні питання розкриті у бакалаврській роботі,

були представлені на XXI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні вектори розвитку міжнародних економічних відносин» 26.02.2026, м. Харків, Україна.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків; містить 67 сторінок тексту, 21 рисунок, 4 таблиці. Список джерел містить 50 найменувань літератури.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

1.1. Сутність розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій

Розвиток є фундаментальною економічною категорією, яка відображає процес якісних і кількісних змін у функціонуванні економічних систем. У загальному розумінні розвиток передбачає не лише зростання обсягів виробництва або збільшення економічних показників, але й глибокі структурні перетворення, що супроводжуються вдосконаленням технологій, зміною організаційних форм та підвищенням ефективності використання ресурсів. Таким чином, розвиток є комплексним процесом, який охоплює всі рівні економіки.

У сучасних умовах поняття розвитку тісно пов’язане з інноваційністю, оскільки саме впровадження нових технологій, знань і підходів забезпечує довгострокове економічне зростання. Інноваційний розвиток передбачає не лише створення нових продуктів, але й трансформацію виробничих процесів, бізнес-моделей та систем управління. Це дозволяє економічним суб’єктам адаптуватися до змін зовнішнього середовища та підвищувати свою конкурентоспроможність.

Сучасний розвиток світової економіки характеризується глибокими трансформаційними процесами, що охоплюють практично всі галузі господарства. Однією з найбільш динамічних і стратегічно важливих сфер є автомобільна галузь, яка відіграє значну роль у формуванні економічного потенціалу країн та забезпеченні технологічного прогресу. Умови глобалізації, посилення конкуренції та зростання екологічних вимог зумовлюють необхідність переосмислення традиційних підходів до розвитку галузі.

Особливого значення набувають інноваційні трансформації, які

визначають сучасні тенденції функціонування автомобільної промисловості. Впровадження новітніх технологій, розвиток електромобільності, цифровізація та зміна бізнес-моделей суттєво впливають на структуру та напрями розвитку галузі. У таких умовах виникає потреба у теоретичному осмисленні сутності розвитку світової автомобільної галузі з урахуванням впливу інноваційних факторів. У зв’язку з цим дослідження сутності розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій є актуальним і необхідним для розуміння сучасних процесів, що відбуваються у глобальному економічному середовищі, а також для визначення перспектив її подальшого розвитку.

Для більш глибокого розкриття сутності розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій доцільно використати метод морфологічного аналізу, який дозволяє систематизувати різні підходи до трактування досліджуваного явища. Застосування цього методу обумовлене необхідністю комплексного розгляду складної структури галузі, що характеризується багатофакторністю та високим рівнем динамічних змін.

Перевагою морфологічного аналізу є можливість впорядкування різних складових розвитку галузі, зокрема технологічних, економічних та організаційних аспектів, а також виявлення їх взаємозв’язків. Водночас слід зазначити, що використання даного методу супроводжується значним обсягом можливих варіантів інтерпретації, що ускладнює процес узагальнення результатів.

У межах проведення морфологічного аналізу формується багатовимірна структура, елементами якої виступають ключові характеристики розвитку автомобільної галузі, такі як рівень технологічного прогресу, ступінь цифровізації, екологічні параметри, інноваційна активність та особливості ринкового середовища. Такий підхід дозволяє комплексно оцінити сучасний стан галузі та визначити основні напрями її трансформації.

За результатами проведеного аналізу встановлено, що розвиток світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій доцільно розглядати в межах інноваційної та технологічної концепції розвитку, яка

передбачає орієнтацію на впровадження новітніх технологій, підвищення ефективності виробництва та формування нових конкурентних переваг. Це, у свою чергу, визначає стратегічну мету розвитку галузі - забезпечення її сталого функціонування та зміцнення позицій на глобальному ринку (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Морфологічний аналіз поняття «управління розвитком галузі»

Ключове слово	Визначення в межах ключового слова	Мета в межах поняття
1	2	3
Процес	у плановому напрямку розвитку, або штучної зміни еволюційного вектору розвитку галузі	для досягнення цілі існування системи – формування адекватним умовам, що стохастично змінюються, рівня конкурентоспроможності і забезпечення тривалої присутності галузі в економічному просторі національної або світової економіки
	комплексний	спрямований на розвиток основних структурних одиниць і функціональних сфер
Цілеспрямований вплив	керуючої системи на керовану	забезпечення процесу переходу від поточного стану галузі до кращого порівняно з попереднім станом
	на працівників та ресурси галузі	підвищення рівнів потенціалу й конкурентоспроможності галузі за допомогою необхідних і достатніх способів та засобів впливу
	взаємоузгодження елементів його зовнішнього і внутрішнього середовища	шляхом підтримання балансу між ресурсами, компетенціями та наявними ринковими можливостями; шляхом організації стратегічного і корпоративного управління відповідно до умов зовнішнього

Продовження табл. 1.1

1	2	3
		оточення галузі
Підсистема	за допомогою планування, організації, керівництва та контролю процесів розробки та освоєння нововведень	забезпечується цілеспрямованість та організованість діяльності персоналу організації з нарощування її виробничого потенціалу, підвищенню рівня його використання і отримання якісно нових результатів діяльності
	системи регулювання економіки	що включає індикативне планування соціально-економічного розвитку, процедури вибору та реалізації пріоритетів господарської політики, механізми стимулювання НТП та інноваційної активності
Встановлення, виявлення	основних системо утворюючих факторів	що впливають на процеси всередині галузі, і взаємовідносини галузі із зовнішнім середовищем
	можливостей та розвинення технологій цілеспрямованого управлінського впливу з боку менеджменту на окремі елементи та систему галузі загалом	впровадження незворотних якісних поліпшень, що зумовлюють довгостроковий успіх на ринку

Таблицю складено автором за матеріалами: [8, 12, 27, 31, 33, 38, 41]

Отже, особливого значення розвиток набуває у галузевому вимірі, де він проявляється через еволюцію окремих секторів економіки. Галузевий розвиток включає зміну структури виробництва, впровадження нових технологій, модернізацію виробничих потужностей та формування нових ринків. Однією з

галузей, що найбільш яскраво демонструє ці процеси, є світова автомобільна промисловість. Світова автомобільна галузь є складною багаторівневою системою, яка включає виробництво транспортних засобів, виготовлення комплектуючих, логістику, продаж та обслуговування автомобілів. Вона відіграє важливу роль у глобальній економіці, оскільки забезпечує значну частку промислового виробництва, створює мільйони робочих місць та стимулює розвиток суміжних галузей. Автомобільна промисловість має високий мультиплікативний ефект, впливаючи на розвиток металургії, електроніки, хімічної промисловості та інформаційних технологій. Сутність розвитку світової автомобільної галузі полягає у безперервному вдосконаленні технологічних, організаційних та економічних аспектів її функціонування. Це включає підвищення якості продукції, зниження витрат виробництва, впровадження інновацій та адаптацію до змін ринкового середовища. Водночас розвиток галузі визначається не лише внутрішніми факторами, але й зовнішніми умовами, такими як глобалізація, зміни у споживчому попиті та державне регулювання.

Однією з ключових характеристик сучасного розвитку автомобільної галузі є її глобалізація. Виробничі процеси розподілені між різними країнами, що дозволяє оптимізувати витрати та використовувати конкурентні переваги різних регіонів. Глобальні ланцюги доданої вартості забезпечують ефективну взаємодію між виробниками, постачальниками та споживачами.

Важливим елементом розвитку є структурна трансформація галузі. Традиційні моделі виробництва поступово змінюються під впливом нових технологій та змін у попиті. Зокрема, зростає значення електронних компонентів, програмного забезпечення та цифрових сервісів. Автомобіль перетворюється з механічного засобу пересування на складну технологічну систему.

Інноваційні трансформації є визначальним фактором сучасного розвитку автомобільної галузі. Вони охоплюють широкий спектр змін, включаючи електрифікацію транспорту, розвиток автономного керування, цифровізацію та

інтеграцію з інформаційними системами. Ці процеси змінюють не лише технології виробництва, але й саму сутність автомобільної індустрії.

Електрифікація транспорту є однією з найбільш значущих тенденцій. Перехід від двигунів внутрішнього згоряння до електричних силових установок обумовлений необхідністю зниження викидів та переходу до екологічно сталого розвитку. Електромобілі стають все більш доступними та популярними, що стимулює розвиток відповідної інфраструктури. Сучасні автомобілі оснащуються системами зв'язку, навігації, дистанційного управління та оновлення програмного забезпечення. Це перетворює автомобіль на частину цифрової екосистеми, що інтегрується з іншими технологіями. Зміни у бізнес-моделях є ще одним важливим аспектом розвитку. Традиційна модель продажу автомобілів доповнюється новими формами, такими як каршеринг, підписка та мобільність як сервіс. Це свідчить про зміну ролі автомобіля у суспільстві - від засобу власності до елементу послуги.

Водночас розвиток галузі супроводжується зростанням конкуренції. Традиційні автомобільні виробники змушені конкурувати не лише між собою, але й з новими гравцями, зокрема технологічними компаніями. Це стимулює інновації та прискорює темпи розвитку. Регіональні особливості також впливають на розвиток галузі. Різні країни мають різні рівні технологічного розвитку, економічні умови та регуляторну політику. Це призводить до формування різних моделей розвитку автомобільної промисловості. Інвестиції у науково-дослідні роботи є ключовим фактором інноваційного розвитку. Великі автомобільні компанії вкладають значні ресурси у розробку нових технологій, що дозволяє їм залишатися конкурентоспроможними. Разом з тим, галузь стикається з рядом викликів, серед яких варто виділити нестабільність світової економіки, зміну цін на енергоносії, дефіцит компонентів та посилення екологічних вимог. Це вимагає від компаній гнучкості та здатності швидко реагувати на зміни. Представлений на рисунку 1.1 підхід відображає систематизацію факторів, що визначають розвиток світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій. Його структура побудована за

принципом багатовимірної класифікації, що дозволяє комплексно охарактеризувати вплив різних груп чинників на динаміку розвитку галузі.

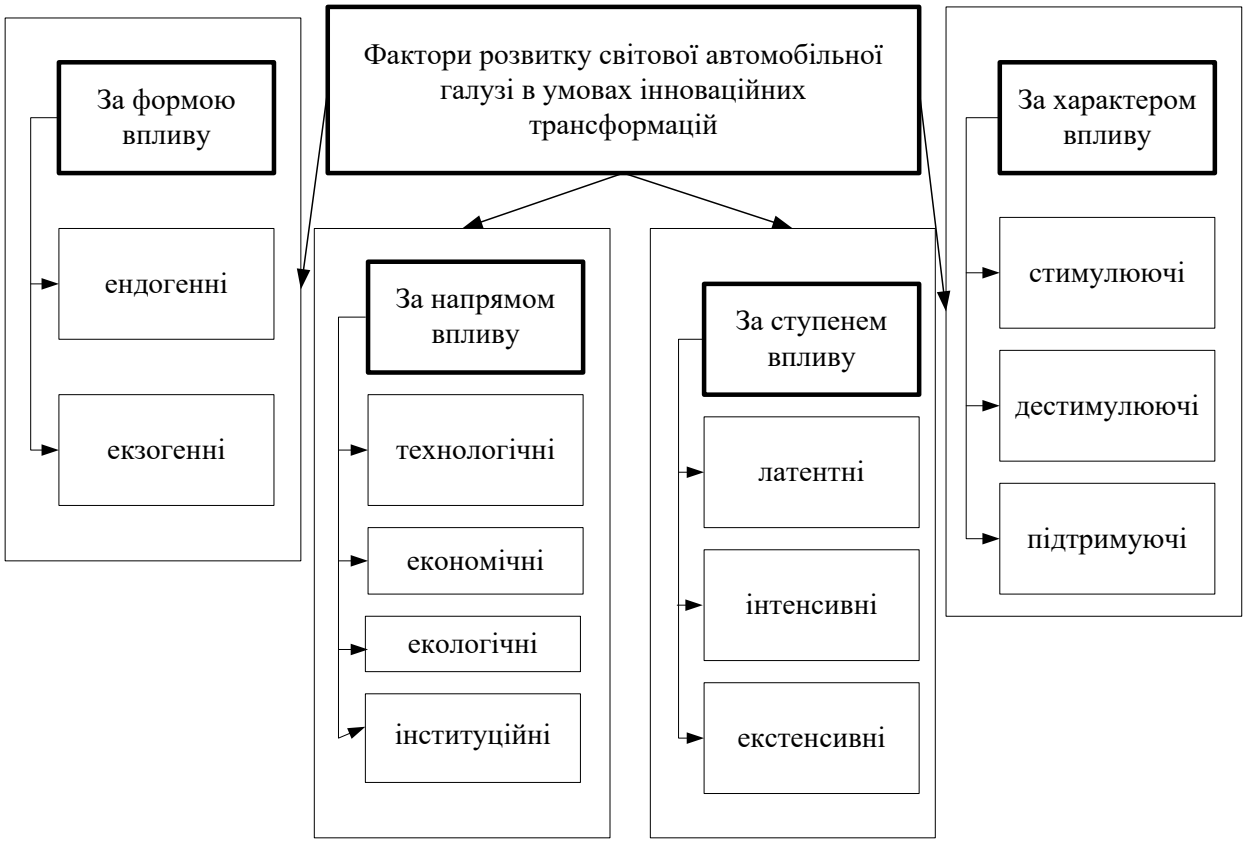

Рис. 1.1. Фактори розвитку світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій

Джерело: складено автором за матеріалами [12, 18, 26, 39, 41]

Передусім фактори поділяються за формою впливу на ендогенні та екзогенні. Ендогенні фактори формуються всередині самої галузі та включають рівень технологічного розвитку, інноваційну активність виробників, ефективність управління та організацію виробничих процесів. У свою чергу, екзогенні фактори виникають у зовнішньому середовищі та охоплюють макроекономічні умови, державну політику, глобальну конкуренцію та зміни у споживчому попиті.

За напрямом впливу фактори розвитку галузі можна поділити на технологічні, економічні, соціальні та інституційні. Технологічні фактори пов’язані з впровадженням інновацій, розвитком електромобільності,

автономного транспорту та цифрових рішень. Економічні фактори включають рівень інвестицій, доступність фінансових ресурсів, витрати на виробництво та стан світових ринків. Соціальні фактори відображають зміни у поведінці споживачів, зростання попиту на екологічні транспортні засоби та трансформацію мобільності. Інституційні фактори охоплюють нормативно-правове регулювання, державну підтримку інновацій та міжнародні стандарти.

Окрему групу становлять фактори за ступенем впливу, які характеризують інтенсивність і характер змін. До них належать латентні (приховані) фактори, що проявляються поступово, інтенсивні, які забезпечують швидкі та масштабні зміни, а також екстенсивні, що пов’язані з розширенням обсягів діяльності без суттєвих якісних перетворень.

За характером впливу фактори поділяються на стимулюючі, дестимулюючі та підтримуючі. Стимулюючі фактори сприяють прискоренню розвитку галузі, зокрема через інновації, інвестиції та державні програми підтримки. Дестимулюючі фактори, навпаки, обмежують розвиток і можуть бути пов’язані з економічною нестабільністю, дефіцитом ресурсів або жорсткими регуляторними вимогами. Підтримуючі фактори забезпечують стабільність функціонування галузі та створюють умови для її поступового розвитку.

Таким чином, представлена класифікація дозволяє розглядати розвиток світової автомобільної галузі як результат взаємодії різноманітних факторів, що діють одночасно на різних рівнях. Комплексний підхід до їх аналізу дає змогу глибше зрозуміти механізми інноваційних трансформацій та визначити ключові напрями подальшого розвитку галузі в умовах глобальних змін.

Для більш наочного відображення сучасних тенденцій розвитку світової автомобільної галузі доцільно проаналізувати динаміку ключових показників її функціонування. Узагальнення даних щодо обсягів виробництва, продажів, рівня інноваційності та цифровізації дозволяє оцінити основні напрями трансформації галузі в умовах глобальних змін. Відповідні показники наведено у таблиці 1.2.

Представлені у таблиці 1.2 дані свідчать про поступове відновлення та подальше зростання світової автомобільної галузі після спаду у 2020 році. Обсяги виробництва автомобілів зросли з 77 млн.. одиниць у 2020 році до прогнозованих 100 млн.. у 2025 році, що свідчить про стабілізацію ринку та підвищення попиту.

Таблиця 1.2

Динаміка ключових показників розвитку світової автомобільної галузі (2020–2025 рр.)

Показник	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Виробництво автомобілів, млн.. од.	77	80	85	93	96	100
Продажі автомобілів, млн.. од.	75	82	86	92	95	99
Частка електромобілів, %	4	7	10	14	18	22
Інвестиції в R&D, млрд.. дол.	115	125	135	150	165	180
Частка цифрових технологій, %	20	25	30	38	45	52

Таблицю складено автором за матеріалами: [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

Особливо помітною є динаміка зростання частки електромобілів, яка збільшилася більш ніж у п’ять разів - з 4% до 22%. Це підтверджує активний перехід галузі до екологічно чистих технологій. Водночас інвестиції у науково-дослідні роботи демонструють стійку тенденцію до зростання, що свідчить про посилення ролі інновацій у розвитку автомобільної промисловості. Також спостерігається значне зростання рівня цифровізації автомобілів, що відображає інтеграцію інформаційних технологій у транспортні засоби. Це є важливим фактором формування конкурентних переваг у сучасних умовах.

Візуалізація змін обсягів виробництва та продажів автомобілів дозволяє простежити ключові тенденції розвитку галузі та оцінити її відновлення і зростання в умовах інноваційних трансформацій. Відповідні результати представлено на рисунку 1.2.

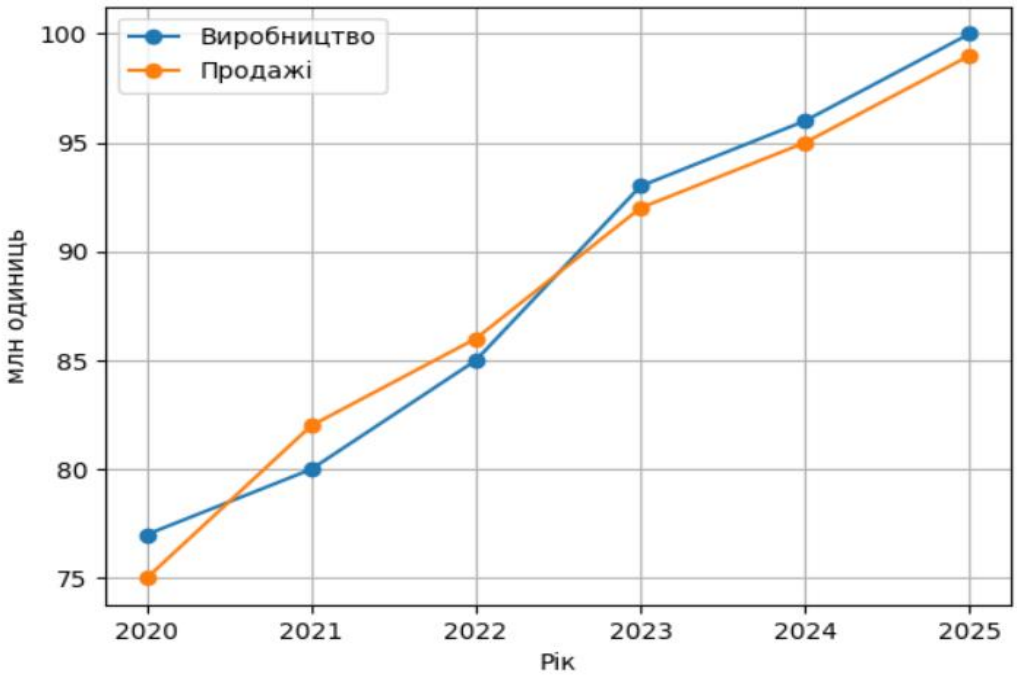

Рис. 1.2. Динаміка виробництва та продажів автомобілів (2020-2025 рр.), млн.. одиниць

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

На рисунку 1.2 представлено динаміку обсягів виробництва та продажів автомобілів у світі протягом 2020-2025 років. Аналіз графічних даних свідчить про поступове відновлення автомобільної галузі після спаду у 2020 році, що був зумовлений глобальними економічними потрясіннями. Зокрема, обсяги виробництва автомобілів зросли з 77 млн. одиниць у 2020 році до 80 млн. у 2021 році, що свідчить про початок стабілізації галузі. У 2022 році цей показник досяг 85 млн. одиниць, а у 2023 році - вже 93 млн., що демонструє прискорення темпів зростання. У 2024 році виробництво збільшилось до 96 млн. одиниць, а у 2025 році (за прогнозом) досягне 100 млн. одиниць, що підтверджує стійку позитивну динаміку розвитку галузі. Аналогічна тенденція спостерігається і щодо продажів автомобілів. У 2020 році обсяги реалізації

становили 75 млн. одиниць, після чого у 2021 році вони зросли до 82 млн. У 2022 році продажі досягли 86 млн. одиниць, а у 2023 році - 92 млн., що свідчить про відновлення споживчого попиту. У 2024 році цей показник становив 95 млн. одиниць, а у 2025 році прогнозується його зростання до 99 млн. одиниць. Важливо відзначити, що протягом усього досліджуваного періоду обсяги виробництва дещо перевищують обсяги продажів, що свідчить про формування певних запасів продукції та необхідність балансування попиту і пропозиції на ринку. Загалом представлена динаміка підтверджує, що світова автомобільна галузь демонструє стабільне зростання та поступову адаптацію до нових умов функціонування. Позитивні тенденції свідчать про відновлення ринку та створюють передумови для подальшого розвитку галузі в умовах інноваційних трансформацій.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що розвиток світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій є складним і багатогранним процесом, який визначається взаємодією економічних, технологічних та соціальних факторів. Сучасний етап розвитку галузі характеризується високим рівнем глобалізації, структурними змінами та активним впровадженням інновацій, зокрема електрифікації транспорту, цифровізації та розвитку автономних технологій. Визначено, що ключову роль у формуванні конкурентних переваг відіграють інвестиції у науково-дослідні роботи, рівень технологічного розвитку та здатність до адаптації в умовах змінного середовища. Таким чином, світова автомобільна галузь переходить до нової моделі функціонування, що базується на інноваціях, сталому розвитку та інтеграції у глобальний економічний простір.

1.2. Особливості розвитку світової автомобільної галузі в умовах глобалізації

У сучасних умовах глобалізації світова автомобільна галузь зазнає суттєвих змін, що зумовлені поглибленням міжнародної економічної інтеграції,

посиленням конкуренції та швидким розвитком технологій. Глобалізаційні процеси сприяють формуванню єдиного економічного простору, в якому національні ринки стають взаємопов’язаними, а діяльність автомобільних компаній набуває транснаціонального характеру. У таких умовах розвиток галузі визначається не лише внутрішніми факторами, але й впливом глобального середовища.

Однією з ключових особливостей розвитку автомобільної галузі є формування глобальних ланцюгів доданої вартості. Виробництво автомобілів розподіляється між різними країнами залежно від їхніх конкурентних переваг, зокрема рівня розвитку технологій, вартості робочої сили та доступності ресурсів. Це дозволяє компаніям оптимізувати витрати та підвищувати ефективність виробництва. Водночас така модель підвищує залежність галузі від стабільності міжнародних економічних зв’язків.

Важливою особливістю є транснаціоналізація діяльності автомобільних компаній. Провідні виробники створюють дочірні підприємства, науково-дослідні центри та виробничі потужності у різних країнах світу. Це сприяє розширенню ринків збуту, адаптації продукції до місцевих умов та посиленню конкурентних позицій на глобальному рівні.

Суттєвий вплив на розвиток галузі має посилення глобальної конкуренції. Автомобільні компанії змушені постійно вдосконалювати свою продукцію, знижувати витрати та впроваджувати інновації для збереження конкурентоспроможності. Особливо помітною є конкуренція між традиційними виробниками та новими гравцями, які активно використовують сучасні технології та нові бізнес-моделі.

Глобалізація також сприяє поширенню інновацій. Технологічні досягнення швидко розповсюджуються між країнами, що прискорює темпи розвитку галузі. Впровадження електромобілів, автономних систем керування та цифрових технологій відбувається одночасно на різних ринках, формуючи нові стандарти функціонування автомобільної індустрії.

Ще однією важливою особливістю є зміна географічної структури ринку.

Якщо раніше основними центрами виробництва були США, Європа та Японія, то сьогодні значну роль відіграють країни Азії, зокрема Китай, який став найбільшим виробником і споживачем автомобілів. Це свідчить про зміщення економічної активності та формування нових центрів розвитку.

Сучасний розвиток галузі також характеризується зростанням ролі державного регулювання. Уряди багатьох країн активно підтримують розвиток автомобільної промисловості через податкові пільги, інвестиції в інфраструктуру та стимулювання інновацій. Особливу увагу приділяють розвитку екологічно чистого транспорту, що сприяє переходу до електромобільності. В умовах глобалізації зростає значення екологічних факторів. Посилення міжнародних стандартів щодо викидів змушує виробників впроваджувати нові технології та зменшувати негативний вплив на довкілля. Це стимулює розвиток електромобілів, гібридних технологій та альтернативних джерел енергії. Важливим аспектом є цифровізація автомобільної галузі. Сучасні автомобілі оснащуються інформаційними системами, що забезпечують зв’язок, навігацію та інтеграцію з іншими технологіями. Це створює нові можливості для розвитку інноваційних сервісів та підвищення комфорту користувачів. Зміни відбуваються і у сфері споживчого попиту. Споживачі все більше орієнтуються на екологічність, технологічність та зручність використання автомобілів. Це змушує виробників адаптувати свою продукцію до нових вимог ринку та впроваджувати інноваційні рішення. Крім того, глобалізація сприяє розвитку нових бізнес-моделей, таких як каршеринг, оренда автомобілів та мобільність як сервіс. Це змінює традиційне уявлення про автомобіль як об’єкт власності та формує нові підходи до його використання. Разом з тим, глобалізаційні процеси створюють і певні виклики. Зокрема, залежність від міжнародних постачань, геополітичні ризики, коливання валютних курсів та економічна нестабільність можуть негативно впливати на розвиток галузі. Це вимагає від компаній підвищення гнучкості та диверсифікації ризиків. Таким чином, розвиток світової автомобільної галузі в умовах глобалізації характеризується складною системою взаємопов’язаних

процесів, що охоплюють виробництво, технології, ринки та споживчу поведінку. Глобалізація виступає як фактор, що одночасно стимулює розвиток галузі та створює нові виклики, які потребують ефективного управління.

Отже, основними особливостями розвитку світової автомобільної галузі є глобалізація виробництва, посилення конкуренції, швидке поширення інновацій, зміна географічної структури ринку та зростання ролі екологічних і цифрових факторів. У сукупності ці процеси формують нову модель функціонування галузі, яка визначає її перспективи у майбутньому. Для більш глибокого аналізу сучасного стану та тенденцій розвитку світової автомобільної галузі доцільно використати графічну інтерпретацію ключових показників її функціонування. Візуалізація динаміки виробництва, продажів, рівня інноваційності та цифровізації дозволяє не лише оцінити масштаби розвитку галузі, але й виявити основні напрями її трансформації в умовах глобалізації та технологічних змін. Відповідні результати представлено на рисунках 1.3-1.7.

На рисунку 1.3 відображено динаміку обсягів виробництва автомобілів у світі протягом 2020–2025 років, що дозволяє оцінити загальні тенденції розвитку галузі в умовах посткризового відновлення та інноваційних трансформацій. У 2020 році обсяг виробництва становив 77 млн. одиниць, що було пов’язано із суттєвим скороченням ділової активності та порушенням глобальних виробничих ланцюгів.

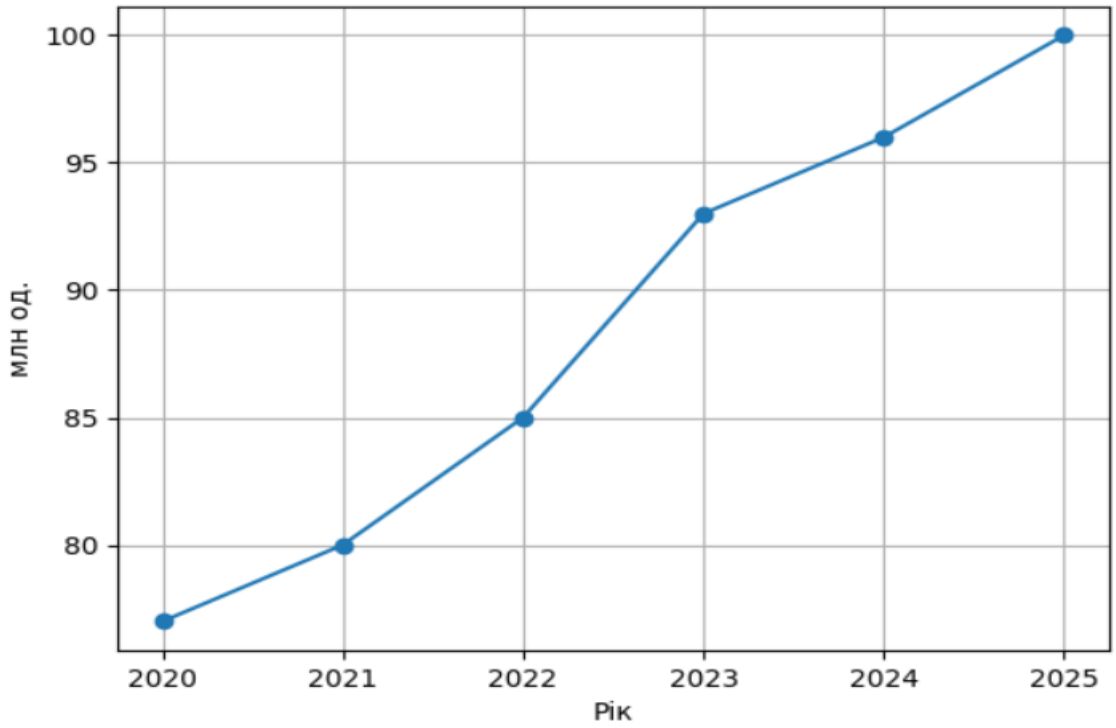

Рис. 1.3. Динаміка виробництва автомобілів у світі (2020–2025 рр.), млн.од.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2021 році спостерігається поступове відновлення, оскільки виробництво зросло до 80 млн. одиниць, що свідчить про адаптацію галузі до нових умов. Уже у 2022 році обсяг виробництва досяг 85 млн. одиниць, демонструючи більш впевнене зростання. Найбільш динамічний період припадає на 2023 рік, коли показник зріс до 93 млн. одиниць, що пов'язано із відновленням попиту та активізацією інвестиційної діяльності. У 2024 році виробництво досягло 96 млн. одиниць, а у 2025 році прогнозується його зростання до 100 млн. одиниць. Загалом за досліджуваний період обсяги виробництва зросли на 23 млн. одиниць, або майже на 30%, що свідчить про стабільне відновлення та подальше розширення галузі. Це також підтверджує здатність автомобільної промисловості швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Рисунок 1.4 відображає зміну обсягів продажів автомобілів у світі, що є важливим показником стану попиту та рівня економічної активності.

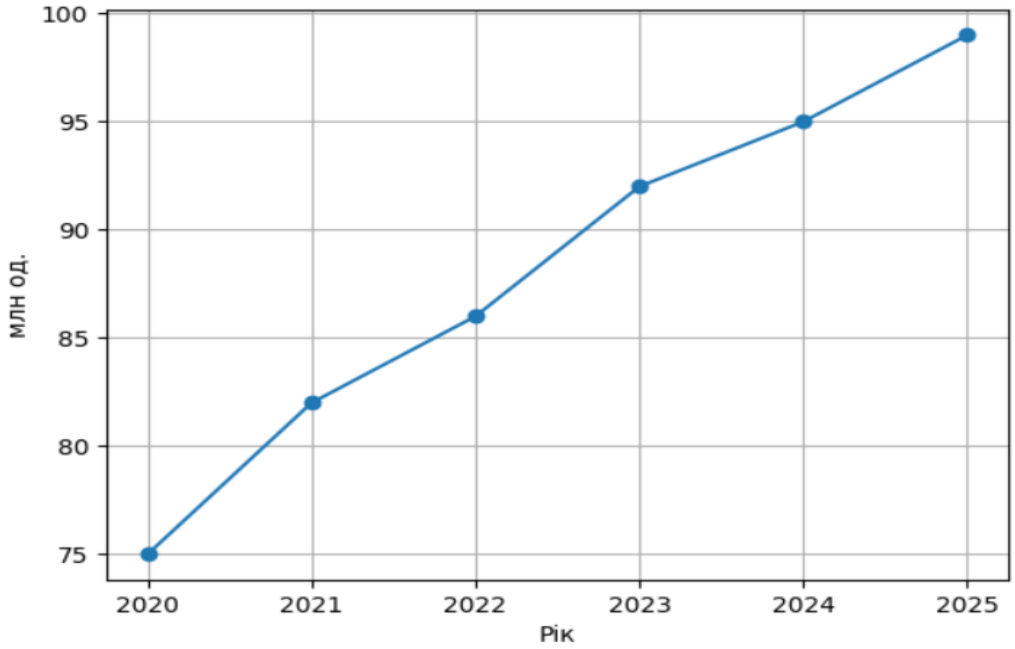

Рис. 1.4. Динаміка продажів автомобілів у світі (2020–2025 рр.), млн.од.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2020 році продажі становили 75 млн. одиниць, що було результатом зниження доходів населення та обмежень економічної діяльності. У 2021 році обсяги продажів зросли до 82 млн. одиниць, що свідчить про відновлення споживчої активності. У 2022 році цей показник досяг 86 млн. одиниць, демонструючи стабільне зростання. У 2023 році продажі збільшилися до 92 млн. одиниць, що відображає зміцнення ринку та підвищення попиту на автомобілі. У 2024 році обсяг реалізації становив 95 млн. одиниць, а у 2025 році прогнозується його зростання до 99 млн. одиниць. Загалом за аналізований період продажі зросли на 24 млн. одиниць, що свідчить про значне відновлення ринку. Водночас варто зазначити, що темпи зростання продажів узгоджуються з динамікою виробництва, що вказує на відносну рівновагу між попитом і пропозицією.

На рисунку 1.5 представлено зміну частки електромобілів у загальному обсязі світового автомобільного ринку, що є одним із ключових індикаторів інноваційного розвитку галузі. У 2020 році цей показник становив лише 4%, що відображає початковий етап розвитку електромобільності.

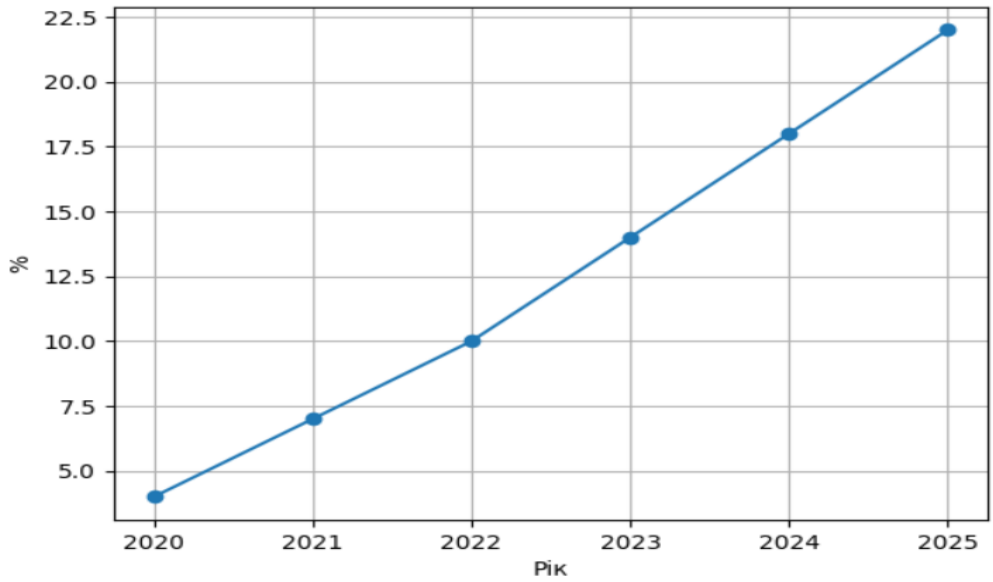

Рис. 1.5. Динаміка частки електромобілів (%)

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2021 році частка електромобілів зросла до 7%, що свідчить про поступове поширення нових технологій. У 2022 році показник досяг 10%, демонструючи активізацію переходу до екологічно чистого транспорту. У 2023 році частка електромобілів збільшилася до 14%, що стало результатом державної підтримки та розвитку відповідної інфраструктури.

У 2024 році показник досяг 18%, а у 2025 році прогнозується його зростання до 22%. Таким чином, за п’ять років частка електромобілів зросла більш ніж у п’ять разів. Це свідчить про глибоку трансформацію автомобільної галузі та її переорієнтацію на інноваційні та екологічно безпечні технології.

Рисунок 1.6 демонструє динаміку інвестицій у науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, які є ключовим чинником інноваційного розвитку галузі. У 2020 році обсяг інвестицій становив 115 млрд. дол., що вже свідчило про високий рівень інноваційної активності.

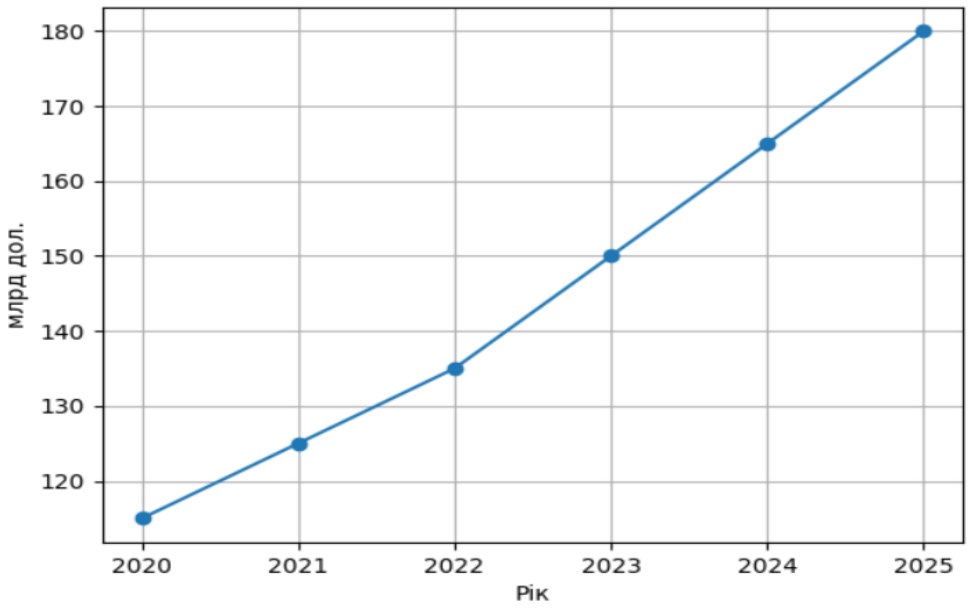

Рис. 1.6. Динаміка інвестицій у R&D (млрд. дол.)

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2021 році інвестиції зросли до 125 млрд. дол., а у 2022 році - до 135 млрд. дол., що підтверджує стабільне збільшення фінансування інновацій. У 2023 році показник досяг 150 млрд. дол., що свідчить про значне посилення уваги до розробки нових технологій. У 2024 році інвестиції становили 165 млрд. дол., а у 2025 році прогнозується їх зростання до 180 млрд. дол. Загалом за аналізований період інвестиції зросли на 65 млрд. дол., що підкреслює ключову роль інновацій у розвитку автомобільної галузі та посилення конкуренції на основі технологій.

На рисунку 1.7 відображено рівень цифровізації автомобілів, який характеризує ступінь інтеграції інформаційних технологій у транспортні засоби. У 2020 році цей показник становив 20%, що відповідає початковому етапу цифрової трансформації.

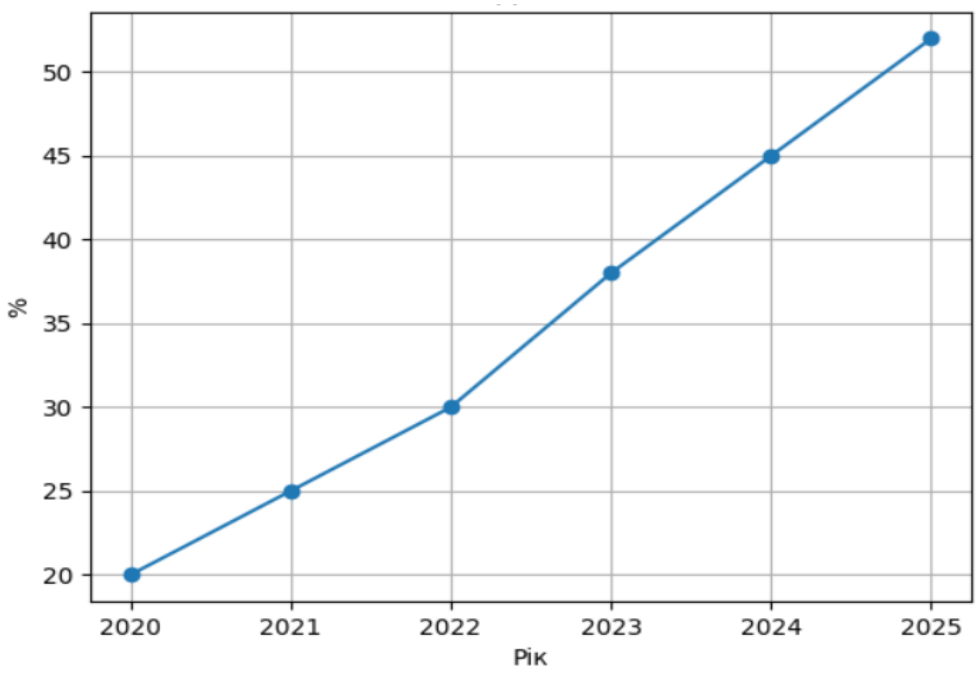

Рис. 1.7. Динаміка цифровізації автомобілів (%)

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2021 році рівень цифровізації зріс до 25%, у 2022 році — до 30%, що свідчить про поступове впровадження цифрових рішень. У 2023 році показник досяг 38%, що відображає активний розвиток технологій зв'язку та автоматизації. У 2024 році рівень цифровізації становив 45%, а у 2025 році прогнозується його зростання до 52%. Таким чином, за досліджуваний період цей показник зріс більш ніж удвічі. Це свідчить про трансформацію автомобіля у складну цифрову систему, що інтегрується у глобальне інформаційне середовище.

Узагальнення результатів аналізу динаміки ключових показників розвитку світової автомобільної галузі дозволяє зробити висновок про її поступове відновлення та перехід до якісно нового етапу функціонування. Зокрема, зростання обсягів виробництва з 77 млн. одиниць у 2020 році до прогнозованих 100 млн. у 2025 році, а також збільшення продажів із 75 млн. до 99 млн. одиниць свідчить про стабілізацію ринку та відновлення попиту після кризових явищ. Це підтверджує здатність галузі ефективно адаптуватися до змін глобального економічного середовища. Водночас кількісне зростання

супроводжується суттєвими якісними трансформаціями. Особливо показовим є стрімке збільшення частки електромобілів - з 4% у 2020 році до 22% у 2025 році, що свідчить про активний перехід галузі до екологічно орієнтованої моделі розвитку. Така тенденція обумовлена як посиленням екологічних вимог, так і зростанням попиту на інноваційні види транспорту.

Не менш важливою є динаміка інвестицій у науково-дослідні роботи, обсяг яких зріс зі 115 млрд. дол. у 2020 році до 180 млрд. дол. у 2025 році. Це підтверджує, що інновації виступають ключовим драйвером розвитку галузі та основою формування конкурентних переваг. Активне фінансування досліджень сприяє впровадженню новітніх технологій, підвищенню ефективності виробництва та створенню нових продуктів.

Крім того, суттєве зростання рівня цифровізації автомобілів - з 20% до понад 50% - свідчить про трансформацію транспортних засобів у високотехнологічні цифрові платформи. Це відкриває нові можливості для інтеграції автомобілів у цифрову економіку, розвитку інтелектуальних транспортних систем та підвищення якості обслуговування споживачів.

Таким чином, результати аналізу підтверджують, що світова автомобільна галузь перебуває у стані глибокої трансформації, яка поєднує кількісне зростання з інноваційними змінами. Взаємозв’язок між зростанням виробництва, поширенням електромобілів, збільшенням інвестицій та цифровізацією свідчить про формування нової моделі розвитку, що базується на технологічному прогресі, екологічності та інтеграції у глобальний цифровий простір. У перспективі це створює передумови для подальшого зміцнення позицій галузі у світовій економіці та підвищення її конкурентоспроможності.

Висновки до першого розділу

1. У результаті проведеного дослідження встановлено, що розвиток світової автомобільної галузі є складним і багатовимірним процесом, який визначається поєднанням економічних, технологічних та соціальних чинників.

У сучасних умовах розвиток набуває інноваційного характеру, оскільки ключову роль у формуванні конкурентних переваг відіграють новітні технології, цифровізація та екологічна орієнтація виробництва. Визначено, що світова автомобільна галузь має складну структуру та високий рівень глобальної інтеграції, що проявляється у формуванні міжнародних ланцюгів доданої вартості та активній взаємодії між країнами. При цьому розвиток галузі супроводжується значними структурними змінами, зокрема зростанням ролі електромобільності, автономних технологій та цифрових рішень. Аналіз сучасних тенденцій показав, що автомобільна промисловість перебуває на етапі глибокої трансформації, що пов’язана з переходом до нових моделей функціонування. Зокрема, відбувається зміна традиційних підходів до виробництва та споживання автомобілів, що проявляється у розвитку сервісних моделей, підвищенні вимог до екологічності та активному впровадженні інновацій. Крім того, встановлено, що ключовими факторами розвитку галузі є інвестиції у науково-дослідні роботи, рівень технологічного розвитку, державне регулювання та зміни у споживчому попиті. Саме їх взаємодія визначає темпи та напрями розвитку світової автомобільної галузі. Таким чином, розвиток світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій характеризується переходом до нової моделі, що базується на інноваціях, цифровізації та сталому розвитку. Це створює передумови для формування нових конкурентних переваг та забезпечує подальше зростання галузі у глобальному економічному середовищі.

2. У ході проведеного дослідження встановлено, що розвиток світової автомобільної галузі в умовах глобалізації має комплексний характер і визначається поглибленням міжнародної економічної взаємодії та інтеграцією виробничих процесів у глобальному масштабі. Галузь поступово трансформується у взаємопов’язану систему, в межах якої виробництво, технології та ринки збуту функціонують як єдине ціле, що забезпечує підвищення ефективності та конкурентоспроможності. З’ясовано, що ключовими особливостями сучасного розвитку є розширення міжнародної

присутності автомобільних компаній, активне використання глобальних ланцюгів постачання та посилення конкурентної боротьби між виробниками на світовому рівні. Водночас глобалізація сприяє швидкому поширенню інновацій, що забезпечує прискорення технологічних змін та формування нових стандартів у галузі. Разом із тим визначено, що функціонування автомобільної промисловості в глобальному середовищі супроводжується підвищенням чутливості до зовнішніх факторів, зокрема економічної нестабільності, змін у міжнародній торгівлі та геополітичних впливів. Це обумовлює необхідність адаптації виробничих стратегій та підвищення стійкості до зовнішніх ризиків. Отже, сучасний розвиток світової автомобільної галузі відбувається в умовах постійного поєднання інтеграційних процесів і зовнішніх викликів, що вимагає від учасників ринку гнучкості, інноваційності та здатності ефективно використовувати переваги глобалізації для забезпечення довгострокового зростання.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ (НА ПРИКЛАДІ TESLA, INC.)

2.1. Аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій

Сучасний етап розвитку світової автомобільної галузі характеризується глибокими трансформаційними процесами, що зумовлені як глобальними економічними змінами, так і стрімким розвитком інноваційних технологій. Умови глобалізації, посилення міжнародної конкуренції, зростання екологічних вимог та цифровізація економіки формують нові підходи до функціонування автомобільної промисловості. У таких умовах традиційна модель розвитку галузі зазнає суттєвих змін, що потребує комплексного аналізу її сучасного стану.

Особливістю сучасного розвитку автомобільної галузі є її високий рівень інтеграції у світову економіку. Виробництво автомобілів, постачання комплектуючих, інноваційна діяльність та реалізація продукції здійснюються в межах глобальних ланцюгів доданої вартості, що охоплюють значну кількість країн. Це зумовлює підвищення залежності галузі від зовнішніх факторів, таких як стан міжнародної торгівлі, інвестиційні потоки та геополітичні процеси.

Водночас сучасна автомобільна промисловість демонструє тенденцію до активного впровадження інновацій, які суттєво змінюють її структуру та напрями розвитку. Йдеться насамперед про електрифікацію транспорту, розвиток автономних систем керування, цифровізацію автомобілів та інтеграцію їх у загальне інформаційне середовище. Такі зміни не лише підвищують технологічний рівень галузі, але й формують нові вимоги до виробників, споживачів і державної політики.

Крім того, важливим аспектом є зміна економічних параметрів функціонування галузі. Зростання обсягів виробництва та продажів

супроводжується підвищенням вартості автомобілів, збільшенням інвестицій у науково-дослідні роботи та розширенням зовнішньоекономічної діяльності. Одночасно відбуваються зміни у структурі зайнятості, що зумовлено автоматизацією виробництва та впровадженням цифрових технологій.

Актуальність дослідження сучасного стану світової автомобільної галузі обумовлена необхідністю виявлення основних тенденцій її розвитку, визначення ключових факторів впливу та оцінки рівня трансформаційних змін. Аналіз динаміки основних показників дозволяє не лише охарактеризувати поточний стан галузі, але й визначити перспективи її подальшого розвитку в умовах глобалізації та технологічних зрушень. Таким чином, проведення аналізу сучасного стану світової автомобільної галузі є важливим етапом дослідження, який дозволяє сформувати цілісне уявлення про її розвиток, виявити ключові тенденції та обґрунтувати напрями подальшого вдосконалення в умовах інноваційних трансформацій.

Для оцінки сучасного стану світової автомобільної галузі важливим є аналіз змін у сфері зайнятості, оскільки цей показник відображає масштаби виробничої діяльності, рівень розвитку галузі та її соціально-економічне значення. Динаміка кількості зайнятих дозволяє визначити тенденції розширення або скорочення виробництва, а також оцінити вплив інноваційних трансформацій на ринок праці. Відповідні дані наведено на рисунку 2.1.

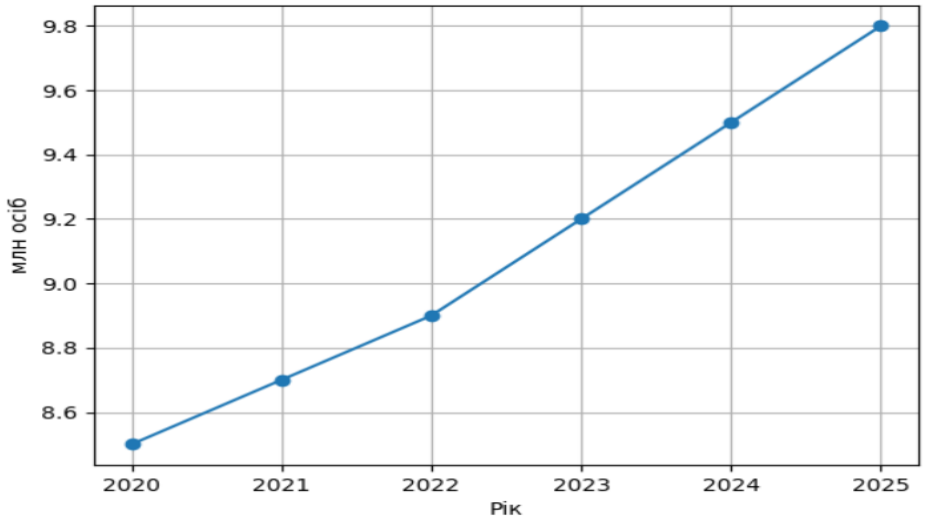

Рис. 2.1. Динаміка зайнятості у світовій автомобільній галузі (2020–2025 рр.), млн. осіб

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

Як видно з рисунка 2.1, у 2020 році кількість зайнятих у світовій автомобільній галузі становила 8,5 млн. осіб, що було пов’язано з негативними наслідками глобальних економічних потрясінь та скороченням виробничої активності. Проте вже у 2021 році спостерігається незначне зростання показника до 8,7 млн. осіб, що свідчить про поступове відновлення галузі. У 2022 році зайнятість збільшилася до 8,9 млн. осіб, що відображає стабілізацію виробничих процесів. Найбільш відчутне зростання відбулося у 2023 році, коли кількість зайнятих досягла 9,2 млн. осіб, що пов’язано з активізацією виробництва та зростанням попиту на автомобілі. У 2024 році показник зріс до 9,5 млн. осіб, а у 2025 році прогнозується його подальше збільшення до 9,8 млн. осіб.

Загалом за досліджуваний період кількість зайнятих зросла на 1,3 млн. осіб, що свідчить про розширення масштабів діяльності галузі. Водночас варто зазначити, що темпи зростання зайнятості є помірними порівняно зі зростанням виробництва, що пояснюється впровадженням автоматизації та цифрових технологій, які частково заміщують людську працю. Таким чином, аналіз представлених даних свідчить про поступове відновлення та розвиток світової автомобільної галузі, а також про її трансформацію під впливом інновацій, що змінюють структуру зайнятості та підвищують ефективність виробництва.

Для комплексної оцінки розвитку світової автомобільної галузі важливим є аналіз зовнішньоекономічної діяльності, зокрема обсягів експорту автомобілів. Даний показник відображає рівень інтеграції галузі у світову економіку, конкурентоспроможність продукції на міжнародних ринках та здатність країн ефективно реалізовувати вироблений товар за межами внутрішнього ринку. Відповідна динаміка представлена на рисунку 2.2. Як видно з графіка, у 2020 році обсяг експорту автомобілів становив 650 млрд. дол., що було наслідком скорочення міжнародної торгівлі та зниження попиту на світових ринках. У 2021 році спостерігається відновлення показника до 700 млрд. дол., що свідчить про поступову стабілізацію зовнішньоекономічної

діяльності. У 2022 році обсяг експорту зріс до 750 млрд. дол., демонструючи стійку позитивну динаміку.

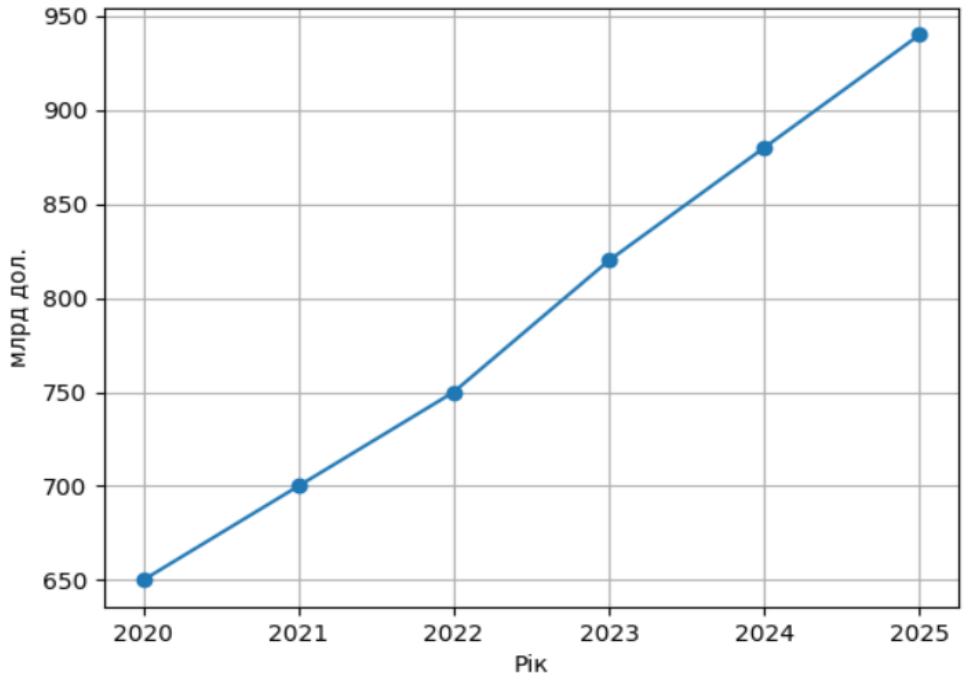

Рис. 2.2. Динаміка експорту автомобілів у світі (2020–2025 рр.), млрд. дол.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2023 році показник досяг 820 млрд. дол., що відображає активізацію міжнародної торгівлі та розширення ринків збуту. У 2024 році експорт збільшився до 880 млрд. дол., а у 2025 році прогнозується його зростання до 940 млрд. дол. Таким чином, аналіз рисунка 2.2 підтверджує, що світова автомобільна галузь активно інтегрується у глобальну економіку та демонструє високий рівень конкурентоспроможності, що створює сприятливі умови для її подальшого розвитку. Для оцінки економічних тенденцій розвитку світової автомобільної галузі важливим є аналіз зміни середньої вартості автомобілів, оскільки цей показник відображає як рівень виробничих витрат, так і вплив інновацій, інфляційних процесів та структури попиту. Застосування стовпчикової діаграми дозволяє наочно порівняти значення показника за кожен рік та виявити загальну тенденцію його зміни. Відповідні дані наведено на

рисунку 2.3. Як видно з рисунка 2.3, у 2020 році середня вартість автомобіля становила близько 22 000 дол., що відповідає базовому рівню ринку у період після кризових явищ. У 2021 році спостерігається зростання до 23 500 дол., що свідчить про поступове підвищення цін на продукцію галузі.

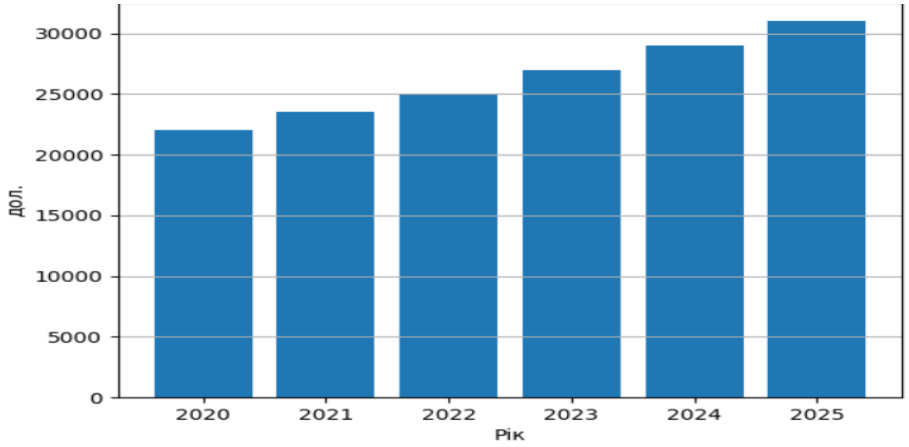

Рис. 2.3. Динаміка середньої вартості автомобіля (2020–2025 рр.), дол.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

У 2022 році середня ціна досягла 25 000 дол., демонструючи стабільну тенденцію до зростання. У 2023 році показник зріс до 27 000 дол., що може бути пов’язано як із підвищенням собівартості виробництва, так і зі збільшенням частки технологічно складних автомобілів. У 2024 році середня вартість становила 29 000 дол., а у 2025 році прогнозується її зростання до 31 000 дол. Загалом за досліджуваний період середня вартість автомобіля зросла на 9 000 дол., що становить понад 40% приросту. Така динаміка свідчить про суттєві структурні зміни у галузі, зокрема перехід до виробництва більш інноваційних, технологічних та екологічних транспортних засобів. Отже, представлена на рисунку 2.3 динаміка підтверджує тенденцію до зростання вартості автомобілів, що є наслідком як інноваційних трансформацій, так і змін у ринковому середовищі, та відображає підвищення загальної технологічності продукції галузі.

Важливим напрямом сучасного розвитку світової автомобільної галузі є впровадження автономних технологій, які суттєво змінюють підходи до функціонування транспортних засобів та визначають перспективи галузі.

Аналіз динаміки поширення таких технологій дозволяє оцінити рівень інноваційності автомобільної промисловості та темпи її технологічної трансформації. Для наочного порівняння змін за роками використано стовпчикову діаграму, результати якої наведено на рисунку 2.4.

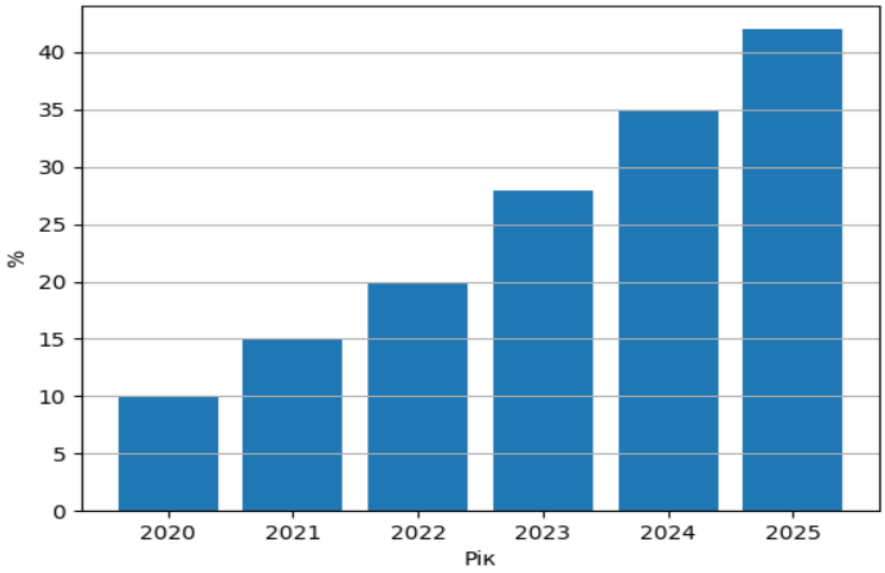

Рис. 2.4. Динаміка впровадження автономних технологій (%)

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

Як видно з рисунка 2.4, у 2020 році частка автомобілів із елементами автономного керування становила лише 10%, що свідчить про початковий етап впровадження відповідних технологій. У 2021 році цей показник зріс до 15%, що відображає поступове поширення інноваційних рішень у галузі.

У 2022 році рівень впровадження автономних технологій досяг 20%, демонструючи стабільну позитивну динаміку. У 2023 році показник зріс до 28%, що свідчить про активізацію процесів автоматизації та зростання інтересу виробників до розвитку інтелектуальних систем керування. У 2024 році частка таких автомобілів становила 35%, а у 2025 році прогнозується її зростання до 42%. Загалом за досліджуваний період рівень впровадження автономних технологій збільшився більш ніж у чотири рази, що є одним із найдинамічніших показників розвитку галузі. Це свідчить про швидкий перехід автомобільної промисловості до нової технологічної моделі, орієнтованої на автоматизацію, безпеку та інтеграцію з цифровим середовищем.

Таким чином, аналіз рисунка 2.4 підтверджує, що впровадження автономних технологій є одним із ключових напрямів інноваційного розвитку світової автомобільної галузі та визначає її стратегічні перспективи у майбутньому.

Для більш глибокого розуміння сучасного стану розвитку світової автомобільної галузі доцільно здійснити порівняльний аналіз ключових інноваційних показників. Такий підхід дозволяє оцінити рівень технологічного розвитку, ступінь впровадження сучасних рішень та загальні тенденції трансформації галузі. Використання порівняльної діаграми дає можливість наочно відобразити відмінності між більш розвиненими економіками та середньосвітовими значеннями. Відповідні результати наведено на рисунку 2.5.

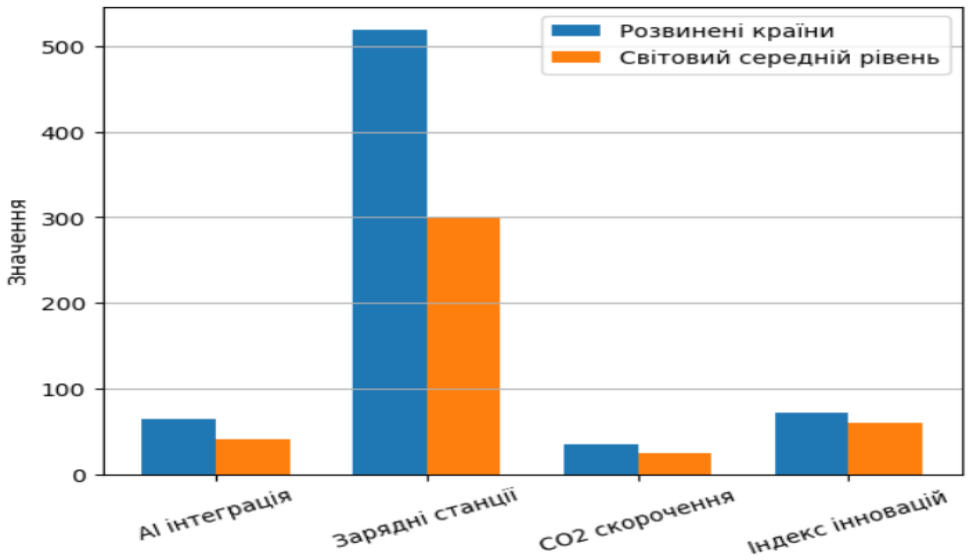

Рис. 2.5. Порівняння інноваційних показників розвитку автомобільної галузі

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 45, 46, 47, 48, 49]

Як видно з рисунка 2.5, рівень інтеграції технологій штучного інтелекту в автомобільній галузі суттєво відрізняється залежно від рівня розвитку економіки. У розвинених країнах цей показник становить близько 65%, тоді як середньосвітовий рівень знаходиться на позначці 40%. Це свідчить про значну концентрацію інноваційних рішень у технологічно розвинених регіонах.

Аналогічна ситуація спостерігається щодо розвитку зарядної інфраструктури для електромобілів. У розвинених країнах кількість зарядних станцій сягає близько 520 тис., тоді як у середньому по світу цей показник становить приблизно 300 тис. Така різниця підтверджує нерівномірність розвитку інфраструктури та різні темпи переходу до електромобільності. Щодо екологічного аспекту, рівень скорочення викидів CO_2 у розвинених країнах становить близько 35%, тоді як середньосвітовий показник дорівнює приблизно 25%. Це свідчить про більш активне впровадження екологічних стандартів та технологій у країнах із високим рівнем економічного розвитку. Інтегральним показником є індекс інноваційності, який у розвинених країнах становить 72 одиниці, тоді як середньосвітове значення дорівнює 60. Це підтверджує більш високий рівень технологічного розвитку, інвестиційної активності та ефективності інноваційних процесів у провідних економіках світу. Таким чином, аналіз представленого рисунка свідчить про суттєву диференціацію рівня інноваційного розвитку автомобільної галузі у світовому масштабі. Більш розвинені країни демонструють вищі показники за всіма досліджуваними параметрами, що забезпечує їм конкурентні переваги на глобальному ринку. У свою чергу, середньосвітові значення вказують на наявність потенціалу для подальшого розвитку та необхідність активізації інноваційної діяльності.

Проведений аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі на основі динаміки ключових показників дозволяє зробити висновок про її стійке відновлення та поступовий перехід до нової моделі розвитку, що базується на інноваціях і глобальній інтеграції. Зокрема, зростання обсягів зайнятості з 8,5 млн. осіб у 2020 році до 9,8 млн. у 2025 році свідчить про розширення виробничої діяльності та підвищення ролі галузі у формуванні світового ринку праці. Водночас помірні темпи приросту зайнятості порівняно з іншими показниками вказують на вплив автоматизації та цифровізації, які змінюють структуру трудових ресурсів. Аналіз динаміки експорту автомобілів демонструє значне посилення міжнародної економічної активності галузі. Зростання обсягів експорту з 650 млрд. дол. у 2020 році до 940 млрд. дол. у

2025 році підтверджує високий рівень інтеграції автомобільної промисловості у глобальні ринки та її здатність ефективно конкурувати на міжнародному рівні. Така тенденція свідчить про розширення географії збуту та підвищення якості продукції.

Водночас динаміка середньої вартості автомобілів, яка зросла з 22 000 до 31 000 дол., відображає структурні зміни у галузі, зокрема перехід до більш технологічних, інноваційних та екологічних транспортних засобів. Зростання цін є наслідком як підвищення виробничих витрат, так і збільшення частки складних технологічних компонентів у сучасних автомобілях. Особливо показовою є динаміка впровадження автономних технологій, рівень яких зріс з 10% у 2020 році до 42% у 2025 році. Це свідчить про стрімкий розвиток інтелектуальних систем керування та формування нової технологічної парадигми в автомобільній галузі. Активне впровадження таких технологій визначає перспективи розвитку транспорту та підвищує рівень безпеки і ефективності його використання.

Узагальнюючи результати аналізу, слід зазначити, що сучасний стан світової автомобільної галузі характеризується поєднанням економічного зростання та глибоких інноваційних змін. Взаємозв’язок між зростанням зайнятості, розширенням експорту, підвищенням вартості продукції та впровадженням новітніх технологій свідчить про комплексний характер трансформаційних процесів. Галузь поступово переходить до нової моделі розвитку, що базується на технологічному прогресі, цифровізації та глобальній конкуренції. Таким чином, світова автомобільна галузь демонструє не лише стабільне економічне зростання, але й здатність до адаптації в умовах швидких змін, що створює передумови для її подальшого розвитку та зміцнення позицій у світовій економіці.

2.2. Оцінка конкурентних позицій та інноваційної діяльності Tesla, Inc. на світовому ринку

У сучасних умовах трансформації світової автомобільної галузі особливого значення набуває дослідження діяльності окремих компаній, які виступають драйверами інновацій та визначають напрями розвитку галузі. Аналіз функціонування провідних виробників дозволяє не лише оцінити їх конкурентні позиції, але й виявити ключові фактори успіху, що формують нову модель розвитку автомобільної промисловості. У цьому контексті особливу увагу доцільно приділити діяльності Tesla, Inc., яка є одним із найбільш інноваційно орієнтованих учасників світового ринку.

Сучасний етап розвитку автомобільної галузі характеризується переходом від традиційних підходів до виробництва транспортних засобів до нових моделей, що базуються на використанні електричних технологій, цифрових рішень та автономних систем керування. У цьому процесі окремі компанії відіграють ключову роль, виступаючи ініціаторами технологічних змін та задаючи темпи інноваційного розвитку. Саме такі компанії формують нові стандарти якості, екологічності та функціональності автомобілів.

Особливістю діяльності Tesla, Inc. є її орієнтація на інновації як основний інструмент конкурентної боротьби. Компанія не лише впроваджує нові технології, але й формує цілісну екосистему, що включає виробництво електромобілів, розвиток зарядної інфраструктури, програмного забезпечення та систем автономного керування. Такий підхід дозволяє їй займати провідні позиції на світовому ринку та впливати на загальні тенденції розвитку галузі.

Крім того, важливим аспектом є зміна конкурентного середовища, в якому функціонують автомобільні компанії. Посилення конкуренції, поява нових гравців та активізація інноваційної діяльності змушують виробників постійно вдосконалювати свою продукцію та бізнес-процеси. У цих умовах здатність до швидкого впровадження нових технологій та адаптації до змін ринку стає ключовим фактором успіху.

Актуальність дослідження діяльності Tesla, Inc. зумовлена її унікальною роллю у трансформації світової автомобільної галузі. Компанія демонструє високі темпи розвитку, активно впроваджує інновації та формує нові підходи до організації виробництва і збуту продукції. Її досвід може бути використаний як приклад ефективного функціонування в умовах інноваційної економіки.

У зв’язку з цим у даному підрозділі здійснюється аналіз конкурентних позицій та інноваційної діяльності Tesla, Inc. на світовому ринку. Особлива увага приділяється оцінці основних економічних показників діяльності компанії, аналізу її технологічних переваг та визначенню ролі у формуванні сучасних тенденцій розвитку автомобільної галузі.

Таким чином, дослідження діяльності Tesla, Inc. дозволяє не лише поглибити розуміння процесів, що відбуваються у світовій автомобільній галузі, але й визначити ключові чинники формування конкурентоспроможності в умовах інноваційних трансформацій.

Tesla, Inc. була заснована у 2003 році групою інженерів, які поставили за мету змінити уявлення про автомобільну промисловість шляхом розвитку електричного транспорту. Ідея створення компанії базувалася на прагненні довести, що електромобілі можуть бути не лише екологічними, але й конкурентоспроможними за своїми технічними характеристиками та дизайном.

На початковому етапі розвитку компанія зосередилася на розробці першої моделі - спортивного електромобіля Roadster, який був представлений у 2008 році. Цей автомобіль став важливим етапом у становленні компанії, оскільки продемонстрував можливість використання електричної тяги у високопродуктивних транспортних засобах. Незважаючи на обмежені обсяги виробництва, саме ця модель заклала основу для подальшого розвитку компанії.

Наступним етапом стало розширення модельного ряду та вихід на масовий ринок. У 2012 році компанія представила седан Model S, який отримав широке визнання завдяки поєднанню високих технічних характеристик, інноваційних рішень та сучасного дизайну. У подальшому було випущено

моделі Model X, Model 3 та Model Y, що дозволило компанії значно розширити свою присутність на світовому ринку.

Важливою складовою розвитку Tesla, Inc. стало створення власної інфраструктури зарядних станцій, що сприяло популяризації електромобілів та підвищенню їх зручності для користувачів. Крім того, компанія активно інвестує у розвиток акумуляторних технологій та програмного забезпечення, що дозволяє їй зберігати конкурентні переваги.

Таким чином, історія розвитку Tesla, Inc. демонструє перехід від стартапу до одного з провідних виробників автомобілів, який відіграє ключову роль у трансформації світової автомобільної галузі та формуванні нових технологічних стандартів.

Сучасний розвиток Tesla, Inc. характеризується стрімким зростанням ключових економічних показників, що свідчить про її зміцнення на світовому автомобільному ринку. Компанія демонструє високі темпи розвитку, які значно перевищують середньогалузеві показники, що дозволяє їй виступати одним із лідерів інноваційної трансформації галузі.

Перш за все, варто відзначити динаміку доходів компанії. Згідно з представленими даними, дохід Tesla, Inc. зріс із 31 млрд. дол. у 2020 році до прогнозованих 125 млрд. дол. у 2025 році. Таким чином, за п’ять років обсяг доходу збільшився більш ніж у чотири рази, що свідчить про масштабне розширення діяльності та зростання попиту на продукцію компанії.

Не менш важливим показником є обсяги виробництва автомобілів. У 2020 році компанія виробила близько 500 тис. автомобілів, тоді як у 2023 році цей показник досяг 1,8 млн. одиниць. У 2025 році прогнозується виробництво на рівні 2,4 млн. автомобілів. Така динаміка підтверджує високі темпи розширення виробничих потужностей та ефективність масштабування бізнесу. Аналіз фінансових результатів свідчить про значне зростання прибутковості компанії. Чистий прибуток зріс із 0,7 млрд. дол. у 2020 році до 21 млрд. дол. у 2025 році. Це означає, що компанія не лише збільшує обсяги продажів, але й підвищує ефективність своєї діяльності. Особливу увагу слід приділити частці ринку, яка

зросла з 1% у 2020 році до 6,5% у 2025 році. Така тенденція свідчить про зміцнення позицій компанії на глобальному рівні та її здатність успішно конкурувати з традиційними виробниками автомобілів.

Важливим фактором конкурентоспроможності є інвестиції у науково-дослідні роботи. Tesla, Inc. збільшила обсяг інвестицій у R&D з 1,5 млрд. дол. у 2020 році до 5,2 млрд. дол. у 2025 році. Це свідчить про орієнтацію компанії на інноваційний розвиток та постійне вдосконалення технологій. Крім того, значну роль відіграє розвиток автономних технологій. Рівень їх впровадження зріс із 15% до 50% протягом досліджуваного періоду. Це підтверджує, що компанія активно розвиває інтелектуальні системи керування та формує нові стандарти у галузі.

Таким чином, результати аналізу свідчать про те, що Tesla, Inc. є одним із ключових гравців світового автомобільного ринку, який визначає напрями його розвитку. Компанія демонструє високі темпи зростання, інноваційність та здатність ефективно адаптуватися до змін у глобальному середовищі.

Для більш глибокого розуміння особливостей розвитку сучасної автомобільної галузі доцільно здійснити порівняльний аналіз рівня розвитку окремих компаній та галузі в цілому. Такий підхід дозволяє виявити відмінності у темпах зростання, рівні інноваційності та ефективності функціонування. Особливий інтерес у цьому контексті становить порівняння показників Tesla, Inc. як одного з лідерів інноваційного розвитку та середніх значень світової автомобільної галузі. Результати такого порівняння наведено на рис. 2.6.

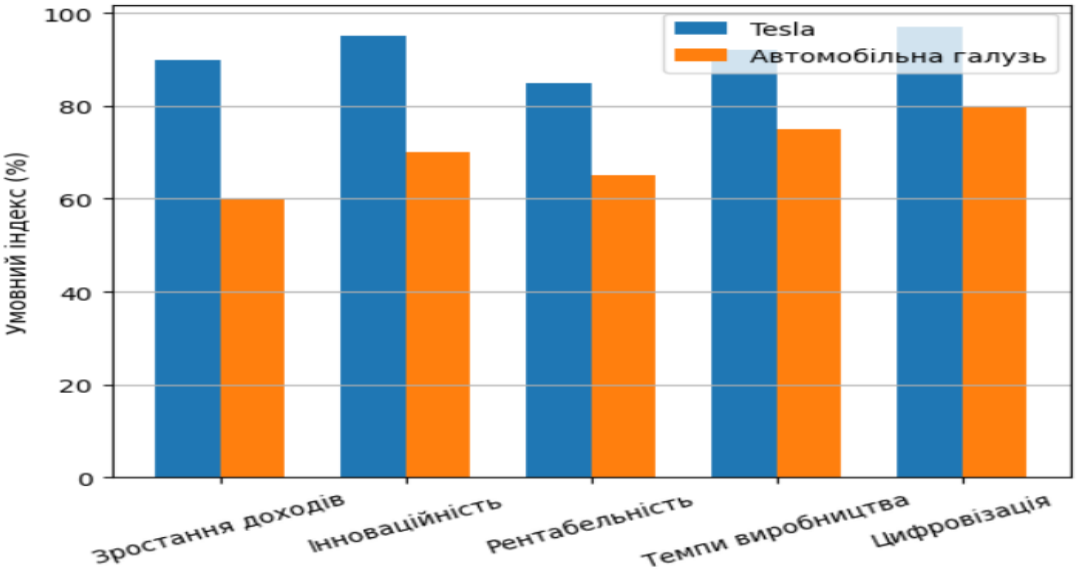

Рис. 2.6. Порівняння показників Tesla та світової автомобільної галузі

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

Як видно з рисунка 2.6, за показником зростання доходів Tesla, Inc. демонструє значно вищі результати - близько 90%, тоді як середньогалузевий рівень становить приблизно 60%. Це свідчить про більш динамічний розвиток компанії та швидке розширення її ринкових можливостей. Щодо рівня інноваційності, розрив є ще більш вираженим: компанія досягає показника близько 95%, тоді як у середньому по галузі він становить близько 70%. Це підтверджує, що Tesla, Inc. виступає одним із ключових генераторів інновацій у світовій автомобільній промисловості.

Аналіз рентабельності показує, що компанія також випереджає галузь: приблизно 85% проти 65%. Це свідчить про більш ефективне використання ресурсів та оптимізацію витрат. У свою чергу, темпи зростання виробництва становлять близько 92% у компанії проти 75% у середньому по галузі, що підтверджує її здатність швидко масштабувати виробничі процеси.

Окремої уваги заслуговує рівень цифровізації, який у Tesla, Inc. досягає близько 97%, тоді як середньогалузевий показник становить приблизно 80%. Це свідчить про високий рівень інтеграції цифрових технологій у діяльність компанії, що є важливим фактором її конкурентоспроможності.

Таким чином, аналіз рисунка 2.6 свідчить про суттєву перевагу Tesla, Inc.

над середніми показниками світової автомобільної галузі за всіма ключовими параметрами. Це підтверджує її роль як інноваційного лідера, який визначає напрями розвитку галузі та формує нові стандарти функціонування автомобільної промисловості.

Для комплексної оцінки конкурентних позицій та інноваційної діяльності Tesla, Inc. доцільно проаналізувати динаміку її ключових економічних та технологічних показників. Використання графічних методів дослідження дозволяє наочно відобразити тенденції розвитку компанії, визначити темпи зростання та оцінити ефективність її діяльності у порівнянні з загальносвітовими процесами. Відповідні результати представлено на рисунках 2.7–2.15.

На рисунку 2.7 представлено зміну обсягів доходів Tesla, Inc., що дозволяє оцінити фінансову динаміку компанії в умовах зростаючого попиту на електромобілі. У 2020 році дохід становив 31 млрд. дол., що можна вважати стартовою точкою активного масштабування бізнесу. У 2021 році дохід зріс до 53 млрд. дол., тобто приріст склав понад 22 млрд. дол. або близько 71%. Такий різкий стрибок свідчить про суттєве розширення ринку збуту та збільшення обсягів продажів.

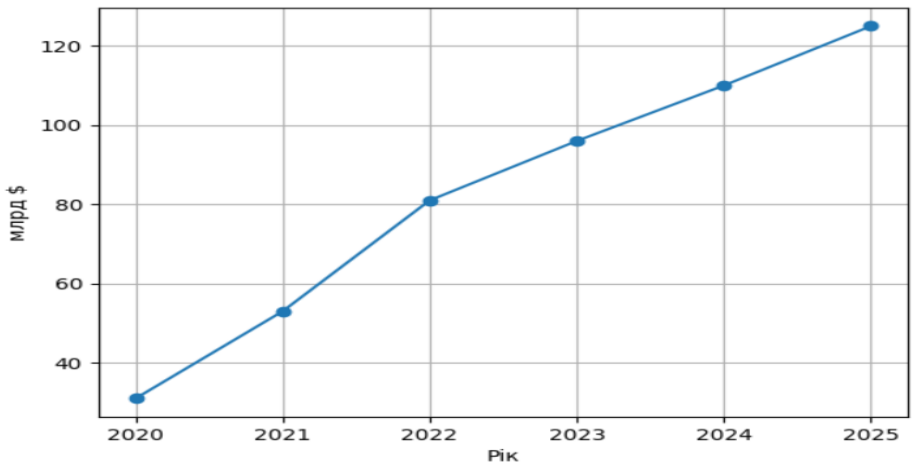

Рис. 2.7. Динаміка доходів **Tesla, Inc.** у 2020–2025 рр., млрд. дол.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

У 2022 році показник досяг 81 млрд. дол., що означає подальше зростання на 28 млрд. дол. і підтверджує стійкість позитивної тенденції. У 2023 році дохід

становив 96 млрд. дол., у 2024 році — 110 млрд. дол., а у 2025 році прогнозується 125 млрд. дол. Таким чином, за весь період доходи компанії зросли на 94 млрд. дол., тобто більш ніж утричі. Це свідчить не лише про збільшення обсягів реалізації продукції, але й про розширення бізнес-напрямів та підвищення ефективності діяльності.

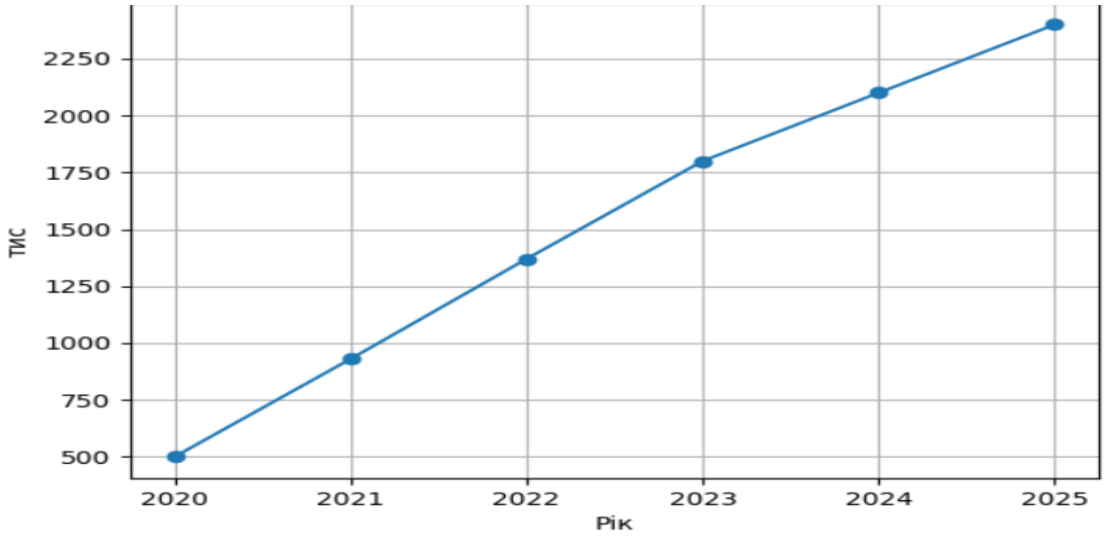

Рис. 2.8. Динаміка обсягів виробництва автомобілів Tesla, Inc. у 2020–2025 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

Рисунок 2.8 демонструє динаміку виробництва автомобілів, яка є одним із ключових показників масштабування компанії. У 2020 році обсяг виробництва становив 500 тис. автомобілів, що відповідає початковому етапу активного розширення виробничих потужностей. У 2021 році виробництво зросло до 930 тис. автомобілів, тобто майже вдвічі. У 2022 році показник досяг 1,37 млн. одиниць, що свідчить про стабільне зростання. Найбільш динамічний період припадає на 2022–2023 роки, коли обсяги виробництва зросли до 1,8 млн. автомобілів. У 2024 році виробництво становило 2,1 млн. одиниць, а у 2025 році прогнозується 2,4 млн. автомобілів. Загальний приріст за період склав 1,9 млн. автомобілів, що означає збільшення майже у 5 разів. Це підтверджує високу ефективність виробничої стратегії компанії.

На рисунку 2.9 відображено зміну чистого прибутку, що характеризує

фінансову ефективність компанії. У 2020 році прибуток становив лише 0,7 млрд. дол., що свідчить про етап становлення прибутковості.

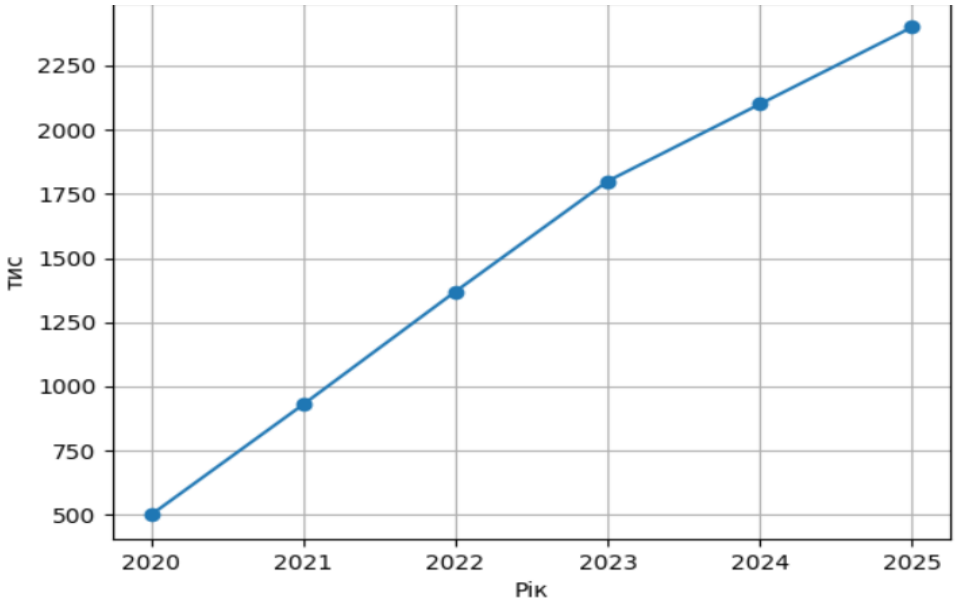

Рис. 2.9. Динаміка чистого прибутку Tesla, Inc. у 2020–2025 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

У 2021 році прибуток зріс до 5,5 млрд. дол., тобто більш ніж у 7 разів. У 2022 році він досяг 12,5 млрд. дол., що означає подальше значне зростання. У 2023 році прибуток становив 15 млрд. дол., а у 2024 році - 18 млрд. дол. У 2025 році прогнозується досягнення рівня 21 млрд. дол. Таким чином, за досліджуваний період прибуток зріс майже у 30 разів, що є надзвичайно високим показником ефективності та підтверджує успішність бізнес-моделі компанії.

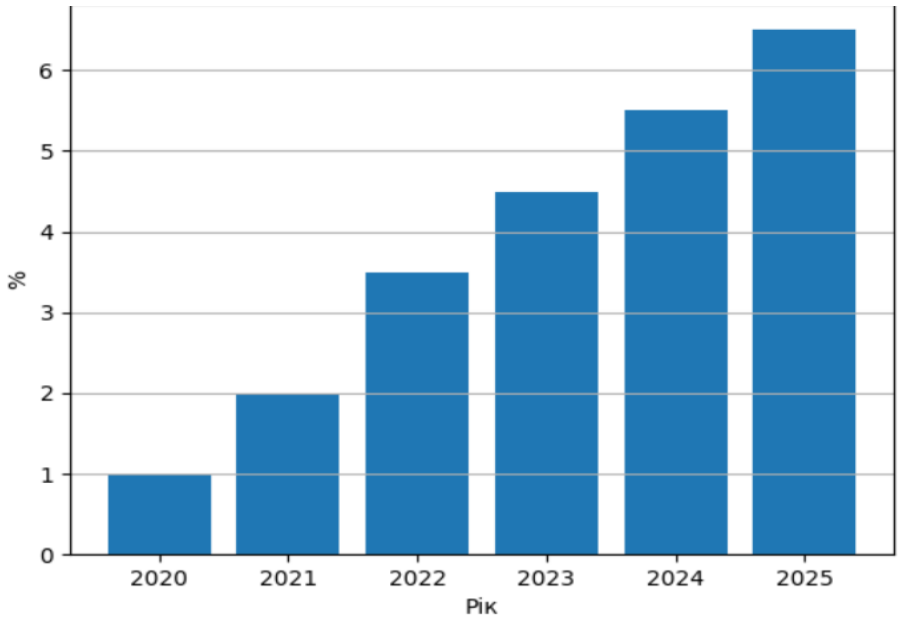

Рис. 2.10. Динаміка частки ринку Tesla, Inc. (%) у 2020–2025 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

Рисунок 2.10 відображає зміну частки компанії на світовому ринку. У 2020 році цей показник становив 1%, що свідчить про відносно невелику присутність компанії.

У 2021 році частка зросла до 2%, що означає її подвоєння. У 2022 році показник досяг 3,5%, а у 2023 році — 4,5%. У 2024 році частка ринку становила 5,5%, а у 2025 році прогнозується 6,5%. Загалом за період частка ринку зросла більш ніж у 6 разів, що свідчить про поступове, але стабільне зміцнення позицій компанії у глобальному масштабі.

На рисунку 2.11 показано зміну обсягів інвестицій у дослідження та розробки. У 2020 році вони становили 1,5 млрд. дол., після чого у 2021 році зросли до 2,6 млрд. дол.

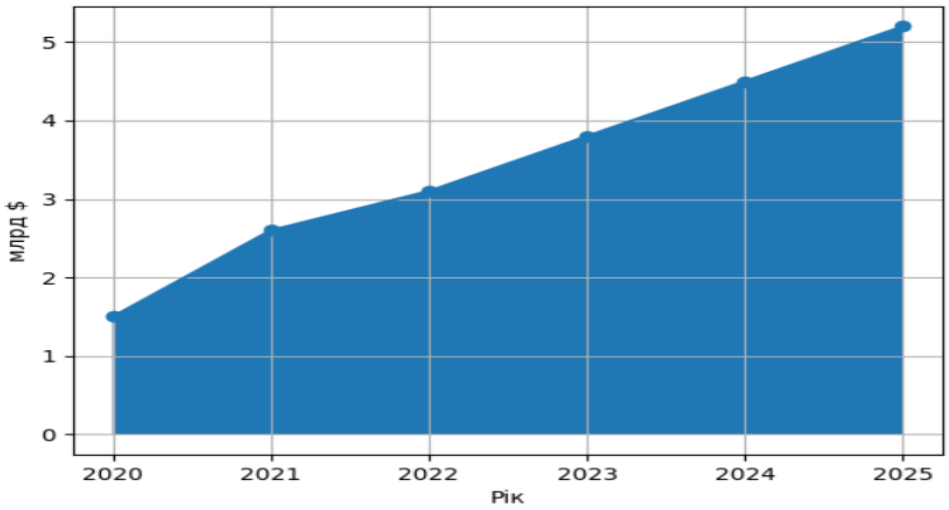

Рис. 2.11. Динаміка інвестицій у науково-дослідні роботи (R&D) Tesla, Inc. у 2020–2025 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

У 2022 році інвестиції досягли 3,1 млрд. дол., у 2023 році — 3,8 млрд. дол., у 2024 році — 4,5 млрд. дол., а у 2025 році прогнозується 5,2 млрд. дол. Загалом інвестиції зросли більш ніж у 3 рази. Це свідчить про стратегічну орієнтацію компанії на інновації та постійне вдосконалення технологій. Рисунок 2.12 демонструє рівень розвитку автономних технологій, який є одним із ключових інноваційних показників. У 2020 році цей показник становив 15%, що відповідає початковому рівню розвитку.

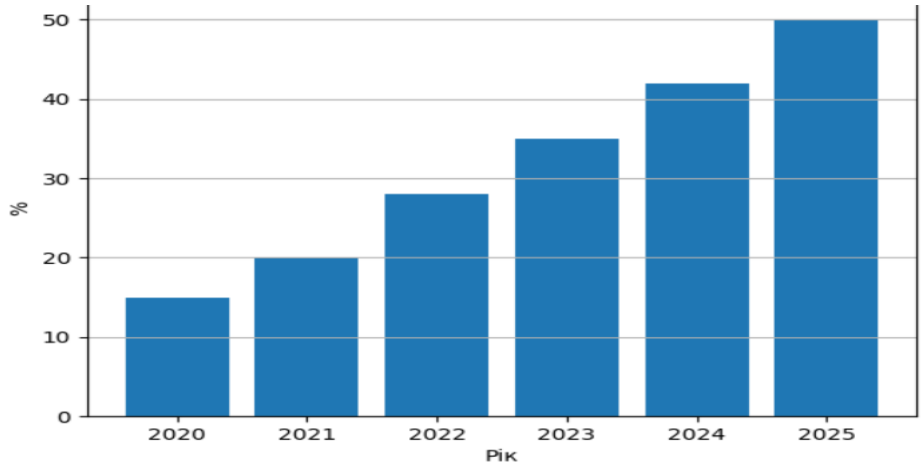

Рис. 2.12. Динаміка впровадження автономних технологій Tesla, Inc. (%) у 2020–2025 рр.

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

У 2021 році показник зріс до 20%, у 2022 - до 28%, у 2023 - до 35%, у 2024- до 42%, а у 2025 році прогнозується 50%. Таким чином, за період показник зріс більш ніж утричі. Це свідчить про активний розвиток інтелектуальних систем керування та лідерство компанії у впровадженні інновацій.

Для більш глибокого розуміння конкурентних позицій сучасних виробників автомобілів доцільно здійснити порівняльний аналіз рівня їх інноваційності. У сучасних умовах саме інновації виступають ключовим фактором формування конкурентних переваг, визначаючи здатність компаній адаптуватися до змін ринку, впроваджувати новітні технології та забезпечувати довгострокове зростання. З цією метою на рисунку 2.13 представлено порівняння інноваційного рівня Tesla, Inc. та провідних світових автомобільних виробників.

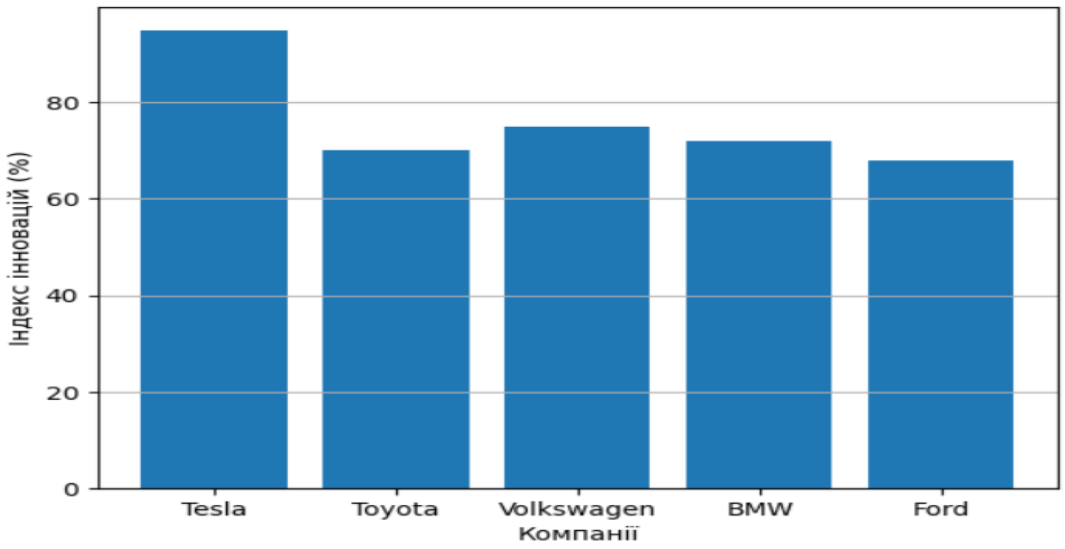

Рис. 2.13. Порівняння рівня інноваційності Tesla, Inc. та провідних автомобільних компаній

Джерело: складено автором за матеріалами [43, 44, 46 - 48, 50]

Як видно з рисунка 2.13, Tesla, Inc. демонструє найвищий рівень інноваційності- близько 95%, що суттєво перевищує показники традиційних автомобільних компаній. Такий результат зумовлений орієнтацією компанії на

розробку електромобілів, впровадження автономних технологій, активну цифровізацію та значні інвестиції у науково-дослідні роботи.

Серед традиційних виробників найвищий показник має Toyota - близько 70%, що свідчить про її активну участь у розвитку гібридних технологій та поступову адаптацію до нових умов ринку. Компанія Volkswagen демонструє дещо вищий рівень - близько 75%, що пов’язано з реалізацією масштабних програм переходу до електромобільності. BMW займає середню позицію з показником приблизно 72%, що відображає поєднання інноваційних розробок із збереженням традиційних виробничих підходів. Найнижчий рівень серед представлених компаній має Ford - близько 68%, що свідчить про повільніші темпи впровадження нових технологій порівняно з конкурентами.

Аналізуючи представлені дані, можна зробити висновок, що між Tesla, Inc. та традиційними виробниками існує суттєвий розрив у рівні інноваційного розвитку, який становить у середньому 20–30 відсоткових пунктів. Це підтверджує, що компанія функціонує за принципово новою бізнес-моделлю, орієнтованою на технологічні інновації, тоді як більшість традиційних виробників лише поступово адаптуються до цих змін.

Таким чином, результати порівняльного аналізу свідчать про домінуючу роль Tesla, Inc. у формуванні інноваційних тенденцій розвитку світової автомобільної галузі. Її перевага у рівні інноваційності забезпечує високий рівень конкурентоспроможності та визначає напрями трансформації галузі в цілому. У результаті проведеного аналізу встановлено, що діяльність Tesla, Inc. характеризується стійкою позитивною динамікою та високим рівнем інноваційної активності, що забезпечує їй провідні позиції на світовому автомобільному ринку. Компанія демонструє здатність ефективно поєднувати економічне зростання з технологічним розвитком, що є ключовою передумовою формування її конкурентних переваг. Зростання доходів, обсягів виробництва та чистого прибутку свідчить про успішну реалізацію стратегії масштабування бізнесу та розширення присутності на глобальному ринку.

2.3. Перспективи розвитку Tesla, Inc. та світової автомобільної галузі в умовах глобалізації

Сучасний етап розвитку світової автомобільної галузі характеризується глибокими трансформаційними процесами, які формують нову модель функціонування ринку. Основними рушійними силами цих змін виступають інноваційні технології, цифровізація, екологізація виробництва та зміна поведінки споживачів. У таких умовах перспективи розвитку галузі визначаються здатністю виробників адаптуватися до нових вимог та впроваджувати технологічні рішення, що відповідають сучасним викликам.

Однією з ключових тенденцій є подальший розвиток електромобільності. Світовий попит на електромобілі стабільно зростає, що зумовлено як екологічними обмеженнями, так і розвитком технологій акумуляторів. У цьому контексті Tesla, Inc. виступає одним із лідерів, задаючи темпи переходу до електричного транспорту. Очікується, що у найближчі роки частка електромобілів у загальному обсязі продажів суттєво зросте, що призведе до структурних змін у галузі.

Важливим напрямом розвитку є впровадження автономних технологій. Tesla, Inc. активно інвестує у розвиток автономного керування, що дозволяє їй залишатися на передових позиціях у цьому сегменті. У перспективі це може призвести до появи повністю автономного транспорту та зміни структури ринку перевезень.

Ще одним важливим фактором є цифровізація автомобілів та інтеграція їх у єдине інформаційне середовище. Сучасні транспортні засоби оснащуються програмним забезпеченням, що дозволяє оновлювати функціонал дистанційно, аналізувати дані та підвищувати рівень безпеки. У цьому аспекті Tesla, Inc. також відіграє ключову роль, оскільки активно розвиває концепцію «розумного автомобіля».

Крім того, перспективи розвитку галузі пов’язані з посиленням екологічних вимог. Зменшення викидів CO_2, перехід на відновлювані джерела

енергії та розвиток «зелених» технологій стають пріоритетними напрямами. Це змушує виробників інвестувати у нові технології та змінювати підходи до виробництва.

Водночас розвиток автомобільної галузі супроводжується певними викликами. До них належать зростання конкуренції, нестабільність світових ринків, дефіцит ресурсів та необхідність значних інвестицій у технології. У цих умовах лише ті компанії, які здатні швидко адаптуватися до змін, зможуть зберегти свої позиції. Узагальнюючи, можна зазначити, що перспективи розвитку світової автомобільної галузі визначаються комплексом взаємопов'язаних факторів, серед яких ключову роль відіграють інновації, цифровізація та екологічна орієнтація. Досвід Tesla, Inc. свідчить про те, що саме інноваційний підхід є основою формування довгострокових конкурентних переваг та забезпечує лідерські позиції у глобальному середовищі.

Таким чином, подальший розвиток автомобільної галузі буде відбуватися у напрямі технологічного вдосконалення, підвищення ефективності та адаптації до нових умов функціонування, що створює широкі можливості для її зростання у майбутньому.

Для узагальнення ключових напрямів розвитку світової автомобільної галузі доцільно систематизувати основні тенденції, що визначають її трансформацію в сучасних умовах. Такий підхід дозволяє не лише структуровано представити інформацію, але й глибше зрозуміти взаємозв'язок між технологічними, економічними та екологічними змінами. З цією метою сформовано таблицю 2.1, у якій відображено основні перспективні напрями розвитку галузі, їх характеристики та вплив на функціонування автомобільного ринку. Як видно з таблиці 2.1, сучасний розвиток автомобільної галузі відбувається під впливом кількох взаємопов'язаних напрямів, серед яких провідне місце займає електромобільність. Перехід до електричних транспортних засобів зумовлює зміну структури ринку, сприяє зниженню рівня шкідливих викидів та формує нові вимоги до виробництва автомобілів.

Таблиця 2.1

Основні перспективні напрями розвитку світової автомобільної галузі

Напрям розвитку	Характеристика	Вплив на галузь	Приклад реалізації
Електромобільність	Перехід від ДВЗ до електричних двигунів	Зниження викидів, нова структура ринку	Масове виробництво електромобілів
Автономні технології	Впровадження систем автопілоту	Підвищення безпеки та ефективності	Самокеровані автомобілі
Цифровізація	Інтеграція ПЗ та онлайн-сервісів	Зростання функціональності	Оновлення «по повітрю»
Інноваційні акумулятори	Розвиток батарей нового покоління	Збільшення запасу ходу	Літій-іонні та твердотільні батареї
Екологізація	Зменшення впливу на довкілля	Виконання стандартів	Вуглецева нейтральність
Глобалізація виробництва	Розширення міжнародних ланцюгів	Зниження витрат	Заводи в різних країнах
Інвестиції в R&D	Збільшення фінансування досліджень	Прискорення інновацій	Розробка нових технологій

Таблицю складено автором за матеріалами: [3, 7, 16, 27, 29, 33, 35, 41]

Важливим напрямом є розвиток автономних технологій, що передбачає впровадження систем автоматизованого керування. Це дозволяє підвищити безпеку дорожнього руху, оптимізувати транспортні потоки та зменшити вплив людського фактора.

Цифровізація виступає ще одним ключовим елементом трансформації галузі. Інтеграція програмного забезпечення та онлайн-сервісів забезпечує розширення функціональних можливостей автомобілів, підвищення комфорту користувачів та розвиток нових бізнес-моделей. Окрему увагу приділено інноваціям у сфері акумуляторних технологій, які безпосередньо впливають на ефективність електромобілів. Розвиток нових типів батарей сприяє збільшенню запасу ходу та скороченню часу заряджання, що є важливим фактором популяризації електротранспорту. Також значну роль відіграє екологізація виробництва, яка передбачає впровадження «зелених» технологій та дотримання міжнародних екологічних стандартів. Це сприяє підвищенню конкурентоспроможності виробників та формуванню сталого розвитку галузі. Не менш важливим є процес глобалізації виробництва, який забезпечує доступ до нових ринків, оптимізацію витрат та розширення виробничих можливостей. У свою чергу, зростання інвестицій у науково-дослідні роботи стимулює розвиток інновацій та впровадження новітніх технологій. Таким чином, представлені напрями розвитку формують цілісну систему трансформації автомобільної галузі, яка базується на інноваціях, цифровізації та екологічній орієнтації, що визначає її перспективи у глобальному середовищі.

Для визначення перспектив розвитку Tesla, Inc. доцільно систематизувати ключові напрями її стратегічної діяльності, які формують конкурентні переваги компанії у глобальному середовищі. Узагальнення таких напрямів дозволяє комплексно оцінити пріоритети розвитку, виявити основні вектори інноваційної трансформації та визначити потенціал подальшого зростання. З цією метою у таблиці 2.2 представлено основні перспективні напрями розвитку компанії, їх зміст, вплив на діяльність та можливі результати у майбутньому.

Як видно з таблиці 2.2, розвиток Tesla, Inc. базується на комплексному поєднанні кількох стратегічно важливих напрямів, серед яких провідне місце займає електромобільність. Розширення модельного ряду та збільшення обсягів виробництва електромобілів сприяє зміцненню позицій компанії на світовому ринку та формуванню її лідерства у сегменті електротранспорту.

Таблиця 2.2

Основні перспективні напрями розвитку Tesla

Напрям розвитку	Характеристика	Вплив	Перспектива
Електромобілі	Розширення модельного ряду та виробництва	Збільшення частки ринку	Домінування на ринку EV
Автономні технології	Розвиток автопілоту та AI	Підвищення безпеки	Повна автономність
Акумулятори	Нові батареї та ефективність	Збільшення запасу ходу	Зниження вартості
Цифровізація	Програмне забезпечення та OTA	Покращення функціоналу	Розвиток smart-авто
Інфраструктура	Розширення зарядних станцій	Зручність користування	Глобальна мережа
Екологічність	Зниження викидів CO2	Відповідність стандартам	Сталий розвиток
Інновації	Інвестиції в R&D	Нові технології	Технологічне лідерство

Таблицю складено автором за матеріалами: [3, 8, 13, 18, 26, 34, 39]

Як видно з таблиці 2.2, розвиток Tesla, Inc. базується на комплексному поєднанні кількох стратегічно важливих напрямів, серед яких провідне місце займає електромобільність. Розширення модельного ряду та збільшення обсягів виробництва електромобілів сприяє зміцненню позицій компанії на світовому ринку та формуванню її лідерства у сегменті електротранспорту. Важливим напрямом є розвиток автономних технологій, що передбачає вдосконалення систем автопілоту та інтеграцію штучного інтелекту у процес керування автомобілем. Це забезпечує підвищення рівня безпеки, комфорту та ефективності використання транспортних засобів, а також відкриває

перспективи переходу до повністю автономного транспорту. Не менш значущим є розвиток акумуляторних технологій, який спрямований на підвищення енергоефективності та зменшення вартості виробництва батарей. Це дозволяє збільшити запас ходу автомобілів та зробити електротранспорт більш доступним для широкого кола споживачів. Цифровізація діяльності компанії також виступає важливим фактором її розвитку. Інтеграція програмного забезпечення та використання дистанційних оновлень забезпечують постійне вдосконалення функціоналу автомобілів та створюють нові можливості для взаємодії зі споживачами. Окрему роль відіграє розвиток зарядної інфраструктури, що забезпечує зручність експлуатації електромобілів та сприяє їх поширенню на глобальному рівні. Розширення мережі зарядних станцій дозволяє підвищити доступність електротранспорту та зменшити бар'єри для його використання. Також значну увагу приділено екологічній складовій розвитку, що передбачає зниження рівня викидів та орієнтацію на сталий розвиток. Це відповідає сучасним вимогам світового ринку та сприяє формуванню позитивного іміджу компанії. Крім того, ключовим елементом є інноваційна діяльність, яка реалізується через збільшення інвестицій у науково-дослідні роботи. Це дозволяє компанії впроваджувати новітні технології та зберігати технологічне лідерство. Таким чином, представлені у таблиці 2.2 напрями розвитку Tesla, Inc. формують цілісну систему стратегічного управління, що забезпечує її довгострокову конкурентоспроможність та визначає перспективи розвитку у світовій автомобільній галузі.

У сучасних умовах трансформації світової автомобільної галузі особливого значення набуває формування ефективної стратегії розвитку компаній, які функціонують у висококонкурентному та інноваційно насиченому середовищі. Швидкі технологічні зміни, посилення глобальної конкуренції, зростання екологічних вимог та цифровізація економіки зумовлюють необхідність комплексного підходу до управління розвитком галузі. У цих умовах стратегічне планування набуває системного характеру, охоплюючи не лише економічні аспекти, але й інноваційні, технологічні та

ринкові складові.

Особливої актуальності набуває дослідження підходів до формування стратегії розвитку інноваційно орієнтованих компаній, які виступають драйверами змін у галузі. Tesla, Inc. є яскравим прикладом такої компанії, оскільки її діяльність базується на активному впровадженні новітніх технологій, розвитку електромобільності та створенні інтегрованих цифрових рішень. Саме тому доцільним є узагальнення ключових елементів її стратегічного розвитку у вигляді логічної моделі.

З метою систематизації основних напрямів, факторів та механізмів формування стратегії розвитку Tesla, Inc. розроблено відповідну модель, що дозволяє відобразити взаємозв'язок між зовнішнім середовищем, внутрішніми можливостями компанії та інструментами управління її розвитком. Візуалізація такої моделі сприяє більш глибокому розумінню процесів, що відбуваються у компанії, та визначенню ключових напрямів її подальшого розвитку (рис. 2.14).

Як видно з рисунка 2.14, стратегічний розвиток Tesla, Inc. представлений як багаторівнева система, що включає послідовні етапи формування та реалізації інноваційної стратегії. Верхній рівень моделі відображає загальний вектор розвитку компанії, який визначається впливом глобальних факторів та стратегічних пріоритетів.

На першому етапі здійснюється аналіз зовнішнього середовища, що включає виявлення глобальних викликів, оцінку ринкових тенденцій та визначення ключових напрямів розвитку. Важливим елементом цього етапу є формування інноваційних пріоритетів, які визначають подальший вектор діяльності компанії. Паралельно відбувається оцінка конкурентних переваг, що дозволяє Tesla, Inc. займати провідні позиції на ринку.

Наступний рівень моделі пов'язаний із забезпеченням економічного та інноваційного розвитку компанії. На цьому етапі здійснюється аналіз ринку електромобілів, визначаються основні фактори впливу на розвиток компанії та обґрунтовуються напрями підвищення її конкурентоспроможності.

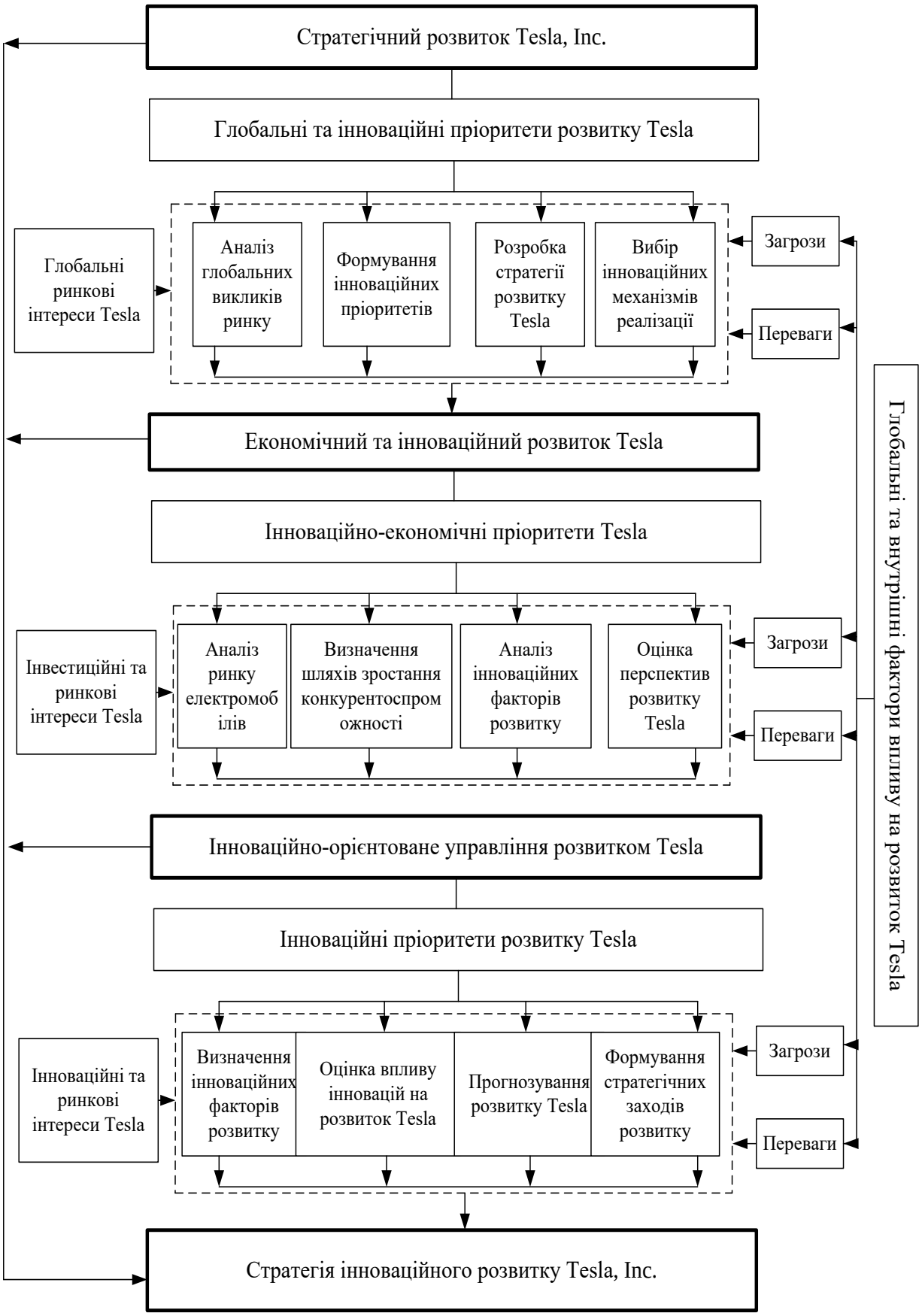

Рис. 2.14. Модель стратегічного інноваційного розвитку Tesla, Inc. (авторська розробка)

Третій рівень моделі відображає процес інноваційно-орієнтованого управління розвитком компанії. На цьому етапі визначаються ключові фактори інноваційного розвитку, оцінюється їх вплив на діяльність компанії та формуються стратегічні заходи, спрямовані на досягнення довгострокових цілей. Важливим результатом цього етапу є прогнозування подальшого розвитку компанії в умовах динамічного ринкового середовища.

Таким чином, представлена модель відображає комплексний підхід до формування стратегії розвитку Tesla, Inc. та демонструє взаємозв'язок між ключовими елементами її інноваційної діяльності. Це дозволяє більш глибоко зрозуміти механізми забезпечення конкурентоспроможності компанії та визначити перспективи її подальшого розвитку.

У результаті проведеного дослідження встановлено, що перспективи розвитку світової автомобільної галузі формуються під впливом глибоких технологічних, економічних та екологічних трансформацій, які змінюють традиційні підходи до виробництва та функціонування транспортних засобів. Сучасна автомобільна промисловість переходить до нової моделі розвитку, що базується на інноваціях, цифровізації та сталому використанні ресурсів.

Ключовим напрямом подальшого розвитку галузі є поширення електромобільності, що супроводжується зростанням попиту на екологічно чистий транспорт та посиленням регуляторних вимог щодо скорочення викидів. У цих умовах виробники змушені адаптувати свої стратегії, орієнтуючись на розвиток електричних технологій, що сприяє зміні структури ринку та формуванню нових конкурентних умов.

Важливу роль відіграє розвиток автономних технологій та цифрових рішень, які перетворюють автомобілі на складні інтегровані системи, здатні взаємодіяти з навколишнім середовищем. Це відкриває нові можливості для підвищення безпеки, ефективності та комфорту використання транспортних засобів, а також формує передумови для появи нових бізнес-моделей у сфері мобільності.

Особливе місце у процесі трансформації галузі займає Tesla, Inc., яка

виступає одним із ключових драйверів інноваційного розвитку. Аналіз її діяльності показує, що поєднання інвестицій у науково-дослідні роботи, активного впровадження новітніх технологій та орієнтації на цифровізацію забезпечує формування стійких конкурентних переваг та визначає напрями розвитку галузі в цілому.

Разом з тим, розвиток автомобільної галузі супроводжується низкою викликів, серед яких слід виділити високий рівень конкуренції, необхідність значних інвестицій у технології, нестабільність світових ринків та залежність від ресурсного забезпечення. Це вимагає від компаній підвищення гнучкості управління, швидкого реагування на зміни зовнішнього середовища та ефективного використання наявних ресурсів.

Узагальнюючи результати дослідження, можна зазначити, що майбутній розвиток світової автомобільної галузі визначатиметься здатністю компаній інтегрувати інноваційні технології у свою діяльність, адаптуватися до нових умов функціонування та формувати ефективні стратегії розвитку. У цьому контексті досвід Tesla, Inc. демонструє, що саме інноваційна орієнтація є основою довгострокового зростання та забезпечення лідерських позицій на глобальному ринку.

Таким чином, перспективи розвитку автомобільної галузі пов’язані з подальшим технологічним вдосконаленням, розширенням електромобільності, розвитком автономних систем та цифровізацією, що створює передумови для формування нової моделі мобільності у світовій економіці.

Висновки до другого розділу

1. Проведений аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі дозволив виявити, що її розвиток відбувається в умовах одночасного впливу економічних, технологічних та інституційних факторів, які формують нову логіку функціонування галузі. Встановлено, що автомобільна промисловість поступово переходить від традиційної виробничої моделі до інноваційно-

орієнтованої системи, де ключову роль відіграють технологічні рішення, цифровізація та інтеграція у глобальні ланцюги створення вартості. Особливістю сучасного етапу розвитку є зміна структури попиту, що пов'язана із зростанням інтересу до екологічно безпечного транспорту, а також підвищенням вимог до якості, функціональності та технологічності автомобілів. Установлено, що економічні показники галузі демонструють позитивну динаміку, однак темпи їх зростання супроводжуються структурними змінами, які зумовлюють перерозподіл ресурсів на користь інноваційних напрямів. Таким чином, сучасний стан галузі можна охарактеризувати як перехідний етап до нової моделі розвитку, що базується на інноваціях, цифрових технологіях та екологічній орієнтації, що створює основу для її подальшої трансформації.

2. У процесі дослідження діяльності Tesla, Inc. встановлено, що компанія формує свої конкурентні переваги за рахунок комплексного поєднання технологічних, організаційних та інноваційних факторів. Її розвиток характеризується високою динамікою, що проявляється у швидкому зростанні ключових показників, розширенні виробничих можливостей та активному освоєнні нових сегментів ринку. Виявлено, що ключовою особливістю функціонування компанії є її орієнтація на інновації як основу стратегічного розвитку. Це проявляється у значних інвестиціях у науково-дослідні роботи, розвитку власних технологій та інтеграції цифрових рішень у продукцію. Такий підхід дозволяє компанії не лише відповідати сучасним вимогам ринку, але й формувати нові стандарти у галузі. Важливим результатом є встановлення того, що конкурентоспроможність Tesla, Inc. визначається не окремими факторами, а їх системною взаємодією. Зокрема, поєднання інноваційної діяльності, ефективного управління ресурсами та орієнтації на потреби споживачів забезпечує стійкість її розвитку в умовах високої конкуренції. Разом з тим, дослідження показало, що успіх компанії зумовлений її здатністю швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища, що є критично важливим у сучасних умовах нестабільності. Це дозволяє розглядати її як приклад нової

моделі розвитку, яка базується на інноваціях, гнучкості та стратегічному управлінні. Отже, діяльність Tesla, Inc. підтверджує, що інноваційна орієнтація виступає ключовим фактором формування конкурентних переваг та забезпечення довгострокового розвитку в автомобільній галузі.

3. Дослідження перспектив розвитку світової автомобільної галузі дозволило встановити, що її подальша еволюція буде визначатися комплексом взаємопов'язаних факторів, серед яких провідну роль відіграють технологічні інновації, цифровізація та екологічна трансформація. Встановлено, що галузь переходить до нової стадії розвитку, яка характеризується інтеграцією автомобільного транспорту у ширші цифрові та енергетичні системи. Одним із ключових напрямів розвитку є електрифікація транспорту, яка супроводжується зміною виробничих процесів, розвитком нових технологій та трансформацією ринку енергетичних ресурсів. Паралельно відбувається активне впровадження автономних технологій, що змінює не лише технічні характеристики автомобілів, але й саму концепцію мобільності. Важливим результатом дослідження є визначення того, що перспективи розвитку галузі значною мірою залежать від здатності компаній інтегрувати інноваційні рішення у свою діяльність та ефективно реагувати на зміни зовнішнього середовища. У цьому контексті особливого значення набуває стратегічне управління, яке дозволяє забезпечити узгодженість між різними напрямами розвитку. Водночас встановлено, що розвиток галузі супроводжується зростанням рівня невизначеності, що пов'язано з технологічними змінами, економічними ризиками та посиленням конкуренції.

Таким чином, перспективи розвитку світової автомобільної галузі пов'язані з переходом до інноваційної моделі, в основі якої лежить використання новітніх технологій, підвищення ефективності та забезпечення сталого розвитку. У цьому процесі ключову роль відіграватимуть компанії, здатні поєднувати інноваційність із ефективним управлінням та стратегічним баченням розвитку.

ВИСНОВКИ

1. У процесі теоретичного дослідження встановлено, що розвиток світової автомобільної галузі в умовах інноваційних трансформацій має комплексний та системний характер, оскільки охоплює взаємодію економічних, технологічних і соціальних факторів. Визначено, що сучасний етап розвитку характеризується переходом від традиційної індустріальної моделі до інноваційно-орієнтованої, у якій ключову роль відіграють цифрові технології, науково-дослідні розробки та знання як стратегічний ресурс. З'ясовано, що розвиток галузі більше не визначається виключно виробничими потужностями або масштабами випуску продукції, а формується під впливом здатності генерувати інновації, інтегрувати їх у виробничі процеси та швидко адаптуватися до змін технологічного середовища. У цьому контексті важливого значення набуває взаємозв'язок між інноваційною активністю та конкурентоспроможністю, який проявляється у підвищенні ефективності діяльності та формуванні нових ринкових можливостей. Таким чином, доведено, що інноваційний розвиток виступає не окремим елементом, а базовою основою функціонування сучасної автомобільної галузі, визначаючи її довгострокові тенденції та напрямки трансформації.

2. У ході дослідження особливостей розвитку автомобільної галузі в умовах глобалізації встановлено, що сучасний ринок характеризується високим рівнем інтеграції та взаємозалежності між країнами, виробниками та споживачами. Глобалізаційні процеси сприяють формуванню складних ланцюгів створення вартості, в яких виробництво, постачання комплектуючих та реалізація продукції здійснюються на міжнародному рівні. Крім того, встановлено, що глобалізація стимулює прискорення інноваційних процесів, оскільки компанії змушені постійно вдосконалювати продукцію та впроваджувати нові технології для збереження своїх позицій на ринку. Таким чином, розвиток галузі в умовах глобалізації відбувається як динамічний процес, що поєднує інтеграцію, конкуренцію та інновації.

3. Аналіз сучасного стану світової автомобільної галузі показав, що її розвиток відбувається в умовах структурної перебудови, яка супроводжується зміною ключових параметрів функціонування. Встановлено, що галузь демонструє позитивну динаміку, однак це зростання має якісно новий характер, оскільки супроводжується трансформацією виробничих процесів, зміною структури попиту та посиленням ролі інноваційних факторів. Виявлено, що сучасний ринок автомобілів характеризується зростанням попиту на високотехнологічну продукцію, що відповідає сучасним вимогам екологічності, енергоефективності та безпеки. Це зумовлює необхідність переорієнтації виробників на інноваційні напрямки розвитку та активне впровадження новітніх технологій. Крім того, встановлено, що важливим фактором розвитку галузі є цифровізація, яка змінює не лише технічні характеристики автомобілів, але й саму логіку їх використання. У результаті автомобіль поступово перетворюється на елемент цифрової екосистеми, що інтегрується з іншими технологічними рішеннями. Отже, сучасний стан галузі можна охарактеризувати як етап глибокої трансформації, що створює передумови для формування нової моделі її розвитку.

4. У процесі дослідження діяльності Tesla, Inc. встановлено, що її розвиток є результатом реалізації інноваційної стратегії, яка поєднує технологічні, організаційні та ринкові аспекти. Компанія демонструє здатність ефективно використовувати інновації як основний інструмент конкурентної боротьби, що дозволяє їй займати провідні позиції у галузі. Виявлено, що ключовою особливістю діяльності компанії є системний підхід до впровадження технологій, який передбачає інтеграцію різних напрямів розвитку - від виробництва автомобілів до створення інфраструктури та програмного забезпечення. Це забезпечує формування комплексної екосистеми, що підвищує її конкурентоспроможність. Крім того, встановлено, що успіх компанії зумовлений її здатністю швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища, що є важливим фактором в умовах високої динаміки ринку. У результаті вона виступає не лише учасником, але й активним формувачем

нових тенденцій розвитку автомобільної галузі. Таким чином, діяльність Tesla, Inc. підтверджує, що інноваційна орієнтація є ключовою умовою досягнення довгострокового успіху в сучасній економіці.

5. Дослідження перспектив розвитку світової автомобільної галузі дозволило визначити, що її подальша еволюція буде відбуватися під впливом глибоких технологічних змін, які формують нову модель функціонування транспортної системи. Встановлено, що ключовими напрямами розвитку є електрифікація транспорту, розвиток автономних технологій та цифровізація, які взаємодіють між собою та формують нову архітектуру галузі. Виявлено, що важливою особливістю перспективного розвитку є зростання ролі інновацій як основного джерела конкурентних переваг. У цих умовах компанії змушені не лише впроваджувати нові технології, але й формувати стратегічні підходи до управління інноваційними процесами. Крім того, встановлено, що розвиток галузі супроводжується підвищенням рівня невизначеності, що зумовлено швидкістю змін та складністю технологічного середовища. Це вимагає від галузі формування гнучких стратегій, здатних адаптуватися до різних сценаріїв розвитку. Таким чином, перспективи розвитку галузі пов’язані з переходом до інноваційної моделі, що забезпечує її стійкість та конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амоша О. І. Промисловий розвиток економіки України. – Київ, 2021. – 340 с.
2. Базилевич В. Д. Економічна теорія. – Київ: Знання, 2020. – 710 с.
3. Бойко М. Г. Інноваційні процеси у глобальній економіці. – Київ, 2022. – 220 с.
4. Бондаренко М. С. Розвиток автомобільної промисловості в умовах глобалізації. – Київ, 2022.
5. Бутенко Н. В. Стратегічне управління розвитком підприємств. – Київ, 2021. – 280 с.
6. Верба В. А. Управління розвитком підприємства. – Київ, 2021. – 300 с.
7. Герасимчук В. Г. Економіка підприємства. – Київ, 2020. – 420 с.
8. Гончарова Н. П. Конкурентоспроможність національної економіки. – Київ, 2022. – 240 с.
9. Діденко В. М. Глобальна економіка. – Київ, 2021. – 360 с.
10. Довбенко М. В. Економічна політика держави. – Київ, 2020. – 310 с.
11. Дорошенко Г. О. Інноваційна діяльність у сучасній економіці. – Київ, 2023. – 210 с.
12. Дудар Т. Г. Економіка інновацій. – Київ, 2021. – 250 с.
13. Єрмошенко М. М. Менеджмент інноваційного розвитку. – Київ, 2020. – 330 с.
14. Жаліло Я. А. Економічна безпека держави. – Київ, 2020. – 400 с.
15. Загородній А. Г. Фінансово-економічний аналіз. – Львів, 2021. – 280 с.
16. Іванова Л. О. Управління конкурентоспроможністю. – Київ, 2022. – 210 с.
17. Калетнік Г. М. Економіка і організація виробництва. – Вінниця, 2021. – 300 с.
18. Кіндрацька Г. І. Економічний аналіз. – Львів, 2020. – 320 с.
19. Ковалюк О. М. Фінансовий механізм розвитку підприємств. – Київ, 2021. – 260 с.

20. Костирко Л. А. Економічний розвиток підприємств. – Київ, 2022. – 240 с.

21. Кравець О. І. Тенденції розвитку світового автомобілебудування. – Київ, 2023.

22. Лук’яненко Д. Г. Міжнародна економіка. – Київ: КНЕУ, 2021. – 480 с.

23. Мазаракі А. А. Економіка торгівлі. – Київ, 2020. – 450 с.

24. Мельничук І. В. Інновації в автомобільній галузі. – Київ, 2021.

25. Міщенко В. І. Економіка підприємства. – Київ, 2021. – 380 с.

26. Носова О. В. Інноваційний розвиток економіки. – Київ, 2022. – 220 с.

27. Олійник О. В. Стратегічний розвиток підприємств. – Київ, 2021. – 260 с.

28. Павленко А. Ф. Маркетинг. – Київ, 2020. – 600 с.

29. Петренко В. С. Автомобільна промисловість України: стан і перспективи.– Київ, 2022.

30. Пилипенко І. О. Економічний розвиток у глобальному середовищі. – Харків, 2021. – 230 с.

31. Поліщук Н. В. Інноваційна економіка. – Київ, 2022. – 210 с.

32. Савчук В. П. Фінансовий менеджмент. – Київ, 2020. – 500 с.

33. Сидоренко І. П. Конкурентоспроможність автомобільної галузі. – Київ, 2023.

34. Соколенко С. І. Глобалізація економіки. – Київ, 2021. – 270 с.

35. Тарасевич В. М. Макроекономіка. – Київ, 2020. – 420 с.

36. Ткаченко Л. І. Управління розвитком економіки. – Київ, 2022. – 240 с.

37. Ткачук О. М. Світовий ринок автомобілів. – Київ, 2021.

38. Федоренко В. Г. Економіка України. – Київ, 2021. – 350 с.

39. Харитоненко А. В. Розвиток електромобільності. – Київ, 2024.

40. Хміль Ф. І. Менеджмент. – Київ, 2020. – 400 с.

41. Черваньов Д. М. Інноваційний розвиток підприємств. – Київ, 2021. – 260 с.

42. Шевчук В. О. Економіка природокористування. – Київ, 2020. – 300 с.

43. BloombergNEF. Electric Vehicle Outlook 2025 [Електронний ресурс].

44. International Energy Agency. Global EV Outlook 2025 [Електронний

ресурс].

45. OECD. Science, Technology and Innovation Outlook 2023. – Paris, 2023.

46. Statista. Automotive industry statistics 2025 [Електронний ресурс].

47. Statista. Electric vehicles market share worldwide 2025 [Електронний ресурс].

48. Tesla, Inc. Annual Report 2025 [Електронний ресурс].

49. World Economic Forum. Global Competitiveness Report 2024 [Електронний ресурс].

50. Tesla, Inc. Annual Report 2025 [Електронний ресурс].